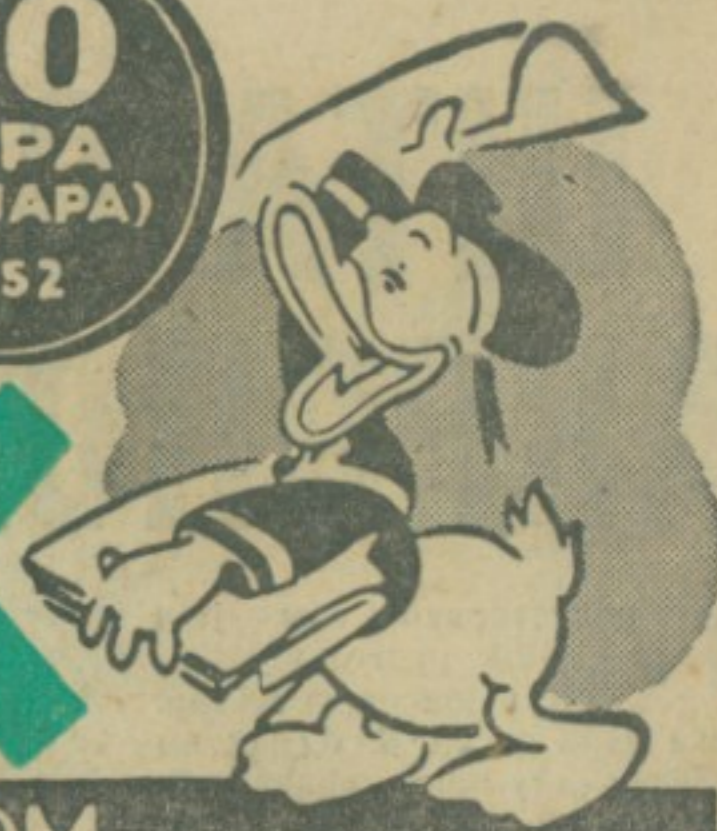

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

50
ПАРА
(ДИНАРА)
1952

Година XXVIII
БРОЈ 832.
9. децембар 1967.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАПЕТАН Кејт

ДОК СЕ ДОЛЕ У КАБИНИ КАПЕТАНА КЕЈТ ВОДИО ОВАЈ САМО НА ИЗГЛЕД ЛАК, А У СТВАРИ БЕОМА ОЗБИЉАН РАЗГОВОР, ДА СЕ ИСПНЕМО НА ПАЛУБИ И ПРИСУСТВУЈЕМО ЈЕДНОМ СУСРЕТУ...

У МЕЂУВРЕМЕНУ

У ОВОМ БРОЈУ:
ДАМБО И ТИМОТИЈЕ
ГЛАВНИ ЈУНАЦИ НОВОГОДИШЊЕ БАЈКЕ

ШТА СЕ ВИДИ СА АКРОПОЉА У АТИНИ

Присутвао сам још једном разговору судије и његовог суседа. Тога дана сусед је одмах по доласку „ступио у офанзиву“.

— Да ли сте ви чаробњак или судија, правник?
— Не разумете! Одмах ћу вам објаснити, а узгред буди речено, задовољан сам да и ви нешто нисте разумели... Прошлог сусрета ви сте погордили да сам пре доласка код вас склапао правне послове, па сте ми чак рекли и какве сам све уговоре закључио... Кад већ тако добро погађате, можете ли ми рећи кога сам све видео долазећи овамо?

— Могу.
— И ви то кажете као правник!
— Управо тако. Као правник могу сасвим сигурно одговорити на ваше питање... — Да се опкладимо!
— Немојте журити. Ја већ имам одговор... — Да чујем...
— Идући овамо ви сте видели лица и ствари...
— Каква је то одговор?

— То је одговор правника! Испричаћу вам једну анекдоту... Прича се да је професор правног факултета поставио питање студенту: „Шта види кад се попне на Акропољ у Атини?“ Студент се осмехнуо и упитао да ли ће му одговор на такво питање донети позитивну оцену. Професор је климнуо главом у знак одобравања, а студент је почео да ређа историјска места старе Атине, чији се трагови и данас виде... Кад је завршио, професор му је рекао да није дао задовољавајући одговор. Студент је тада упитао:

— Коју сам значајну зграду изоставио?
— Ниједну.
— Да ли сам навео сва историјска места?
— У потпуности.
— Зашто је онда оцена незадовољавајућа?
— Одговор није задовољавајући. Ви одговарате као студент правног факултета... Кад се попнете на Акропољ и погледате по Атини, ви ви-

дите исто оно што бисте гледајући са Ајфелове куле видели у Паризу, са највише зграде у Њујорку, Москви, Лондону... Ви свуда видите: лица и ствари...
— Ви правници претерујете...
— Ми правници тако видимо свет... Ми свуда видимо субјекте и објекте права... Субјекти су људи који ступају у одређене правне одно-

Сјасла ја биџлс фризура

У француском граду Бајону 14-годишњи Пјер Месонав упао је у воду и пошто није знао да плива почео је да се дави. Али, сјасла га је биџлс-фризура. Његова 30 сантиметара дугачка коса опустила се и слободно плувала на површини воде да би се најзад заплела у неко клинасто гвожђе. Написао је случајни пролазник и извукао дављеника из воде.

се, а објекти поводом којих такви односи настају јесу: ствари, људске радње, лична добра и производи људског духа... Ствари су најважнији објект грађанских права, имовинских права...

— Према томе, ваш одговор није био тачан... Нисте тачно ни као правник одговорили шта сам видео долазећи код вас...
— Шта сам изоставио?

— Поменули сте само ствари, а то је само један од објеката грађанског права... Сами сте то навели...

— Ствари могу обухватити све објекте грађанског права... Сви други објекти грађанског права: лична добра, људске радње и производи људског духа могу се изразити нарочитом врстом ствари — новцем...

— Започели сте објашњавање појмова за које треба више времена. О томе ћемо говорити следећег сусрета... Дозволите да упитам: да ли је то помало професионална деформисаност кад свуда видите та ваша лица и ствари... Зар ја не могу живети изван ваших правних односа?

— Можете уколико можете живети изван друштва.

— Не могу живети изван друштва, али сматрам да могу живети у друштву, а не ступати истовремено у правне односе...

— Ни то не можете. Ви полазите од становишта да правни однос настаје само по вољи лица-субјекта у правном односу... Међутим такав однос може настати и мимо воље, па и против воље...
— ?

— Кад лопов украде неку ствар...

— Да ли и он заснива правни однос?

— Да.

— Зар и такав човек који поступа противправно?

— Лопов изазива не само кривично-правни већ и грађанско-правни однос, то јест ствара се за њега обавеза да украдену ствар врати сопствену, да надокнади штету итд.

АНЕГДОТЕ

ЗНАК РАСПОЗНАВАЊА

Француском хумористи Алфонсу Алеу, вратио један пријатељ књигу, коју му је овај некад давно био позајмио. Кад ју је отворио, писац се изненадио: књига је била пуна масних мрља. Љутит, он купи једну суву харингу и посла је пријатељу с писамцетом у коме је стајало ово:

— Хвала ти за књигу. Шаљем ти твоју „врцу“ за обедежавање страница коју си заборавио да извадиш кад си ми књигу враћао“.

ДОБРА СТАРА ВРЕМЕНА

Бродерик Крафорд, један од познатих америчких глумаца из предратног периода каже за неми филм:

— То су заиста била дивна времена! Могло се видети и овако чудо: нека жена прича све време док траје филм, а при том се не чује никакав звук.

НА ИСТОМ ПОСЛУ

Један недаровити песник пожали се Оскару Вајлду на равнодушност књижевних критичара поводом објављивања збирке његових песама:

— То је права завера ћутања — жалио се он. — Шта би по вашем мишљењу требало да урадим?

— Да им се придружите! — саветова га Вајлд.

НИКАКО МАСНО!

По савету лекара познати певач Лео Слезак морао је да прибегне дијети. Љубитељу бечких шницли то је, наравно, веома тешко пало.

— Јеси ли већ почео с дијетом? — помало пакосно упитао га је камерни певач Шмедес.

— Да — прогунђао је Слезак.

— И чега се сад одричеш?

— Масно штгмпаног у дневним листовима — чуо је љутит одговор.

Веровали или не!

ПРОФЕСОР ВИЛХЕЛМ ЕДИНГЕР

ИЗ БЕРНА (ШВАЈЦАРСКА) ИЗГУБИО ЈЕ НОС У ЈЕДНОМ ДВОБОЈУ САВЛАДАО И ЗАМЕНИО ГА МОСЕМ ОД ИЛОВАЧЕ КОЈИ ЈЕ БИО ПРИВРШКЕН ЗА НАОМАРЕ. КАДА БИ ПРОФЕСОР ПОДИГАО НАОМАРЕ НА ЧЕЛО И НОС БИ СЕ ПОМЕРИО НАГРЕ.

ПРВА МЕДАЛА ЗА ХРАБРОСТ

ЕГИПАТСКИ ФАРАОНИ ОДЛИКОВАЛИ СУ СВОЈЕ РАТНИКЕ КОЈИ БИ СЕ ИСТАКАЛИ ХРАБРОШКУ ЗЛАТНОМ ПИЕЛОМ КОЈА СЕ НОСИЛА ПРИВРШКЕНА ЗА ТУНИКУ (ПРЕ 3500 ГОДИНА)

ПРВИ ФАЛСИФИКОВАН НОВАЦ

ЛАТАН НОВАЦ КОЈИ СЕ СASTOЈАО ОД ЧИСТОГ ОЛОВА ПРЕВУЧЕНОГ ТАНКИМ СЛОЈЕМ ЗЛАТА КОВАО ЈЕ ПОЛИКРАТ, ВЛАДАР ГРИКОГ ОСТРВА САМОСА 535. ГОДИНЕ ПРЕ НАШЕ ЕРЕ

ЧИТАВУ ФЛОТУ

ОД 29 БРОДОВА ЗА ЛОВ НА КИТОВЕ, ЗАРОБИЛИ СУ У ПАРИЈАД ОГРОМНИ ЛЕДНИЦИ КРАЈ ЛЕДЕНИХ РТОВА (АРКТИК) И МАДА СЕ НА БРОДОВИМА НАЛАЗИЛО МНОГО ЖЕНА И ДЕЦЕ, У НЕСРЕКИ НИКО НИЈЕ ИЗГУБИО ЖИВОТ. (СЕПТЕМБАР 1871. ГОДИНЕ)

Афрички мрав ОЕСОРНУЛА

ПРАВИ СВОЈЕ ГНЕЗДО СПАЈАЈУКИ ЛИШКЕ СВИЛЕНИМ НИТИМА. СВИЛОМ ИХ СНАВДЕВАЈУ ЊИХОВЕ ЛАРВЕ КОЈЕ МРАВИ-РАДНИЦИ НОСЕ СА СОБОМ КАО ЖИВЕ.

Четиборони и планинар

ЧИНГЕЛ, ПАС АЛПИНИСТЕ ВИЛИЈАМА КУЛИЦА, ЗА 11 ГОДИНА УСПЕО СЕ НА 30 ПЛАНИНСКИХ ВРХОВА И САВЛАДАО 36 АЛПСКИХ ПРЕЛАЗА ОД КОЈИХ ЈЕ ВЕКИНА ИЗНАД 3500 МЕТРА ИМЕ ЈЕ ДОБИО ПО АЛПСКОМ ПРЕЛАЗУ ЧИНГЕЛ У ШВАЈЦАРСКОЈ КОЈИ ЈЕ ПАС САВЛАДАО 1865. ГОД. ДОК ЈЕ ЈОШ БИО ШТЕНЕ.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

© 1967 Walt Disney Productions World Rights Reserved

832

ДЕНИС И СВЕТЛЕКЕ БУБЕ

832

НЕМАН ЈЕ САВЛАДАНА

КРОКОДИЛ НА УДИЦИ

Кад неки наш риболовац има среће па улови неку велику рибу — а оне се управо сада лове — он воли да се похвали речима: „Е, уловио сам правог крокодила“. Међутим, познати истраживач Африке Х. Барнацик прича како је ухватио истинског крокодила, и то великог, на удици. Ево шта он каже:

„Једнога дана пред вече изашао сам на мртви рукавац Плавог Нила у Судану да ловим дивље патке и другу барску дивљач за нашу кућицу. Суша је била велика и у мртвом кориту остале су само млаке плитке локве са мало воде тако да се дивљач лако ловила. Патака је било толико, да без претеривања, могу рећи, једва сам стизао да пуцам. Али моје изненађење било је велико када сам мало касније хтео да покупим свој плен. Површина воде била је мирна и глатка, али од мојих патака ни трага. Нигде ни једне једине. Загонетку сам решио тек пошто сам оборио једну патку у непосредној близини. Чим

је патка пала на воду, одмах је и нестала. Прогутао ју је крокодил, који је искористио прилику да се почисти на мој рачун. Како да му се осветим? Да га гађам из пушке, нисам могао, јер се није појављивао на површини воде. А и да сам могао, ништа му не бих наудио ситном сачмом којом сам гађао дивље патке.

У логору сам размишљао како да се осветим крокодилу. По савету мојих пратилаца-домородаца, који су имали искуства са крокодилима, дао сам да се направи од повећег ексерца јака кована удица са два крака. Удицу сам везао на метар дугачак сингани ланац са кола, а на ланац сам надовезао танак али јак конопца дугачак скоро сто метара. Тако је удица била готова.

Са једним својим пратиоцем отишао сам сутрадан по подне на јучерашње место. Одстрелио сам једну дивљу патку, наместо је као мамац на удицу и забацио је подале на воду. Није прошло ни пут минута, кад осетих јак трајај конопца. Аха! Чекао

сам неколико тренутака да крокодил прогута плен, а онда повукао уже из све снаге. На мој трајај, крокодил је повукао са своје стране тако да умало нисам главачке полетео у воду. Плен је био на удици, само како га извући из воде. Требало је прво крокодила уморити. Ја и мој помоћник вукли смо уже колико год смо јаче могли, а кад би се исувише затегло, морали смо да попустимо. Крокодил се бесно отимао. Када бисмо га привукли ближе, бацао се тако да је вода прескала на све стране. Од вуче су нам већ горели дланови, а крокодил није попустио нити показивао знаке умора. Тако смо се натезали више од једног часа. Постепено отпор крокодила почео је да слаби. Још пола часа борбе и најзад први пут угледах главу огромне животиње, која је изронила из воде. Ситне подмукле очи крокодилових севаде су црвенкастозелене сјајем. Али, још није било све готово. Требало је крокодила потпуно савладати и извући га на обалу. Напра-

вио сам омчу од конопца, коју сам хтео да забацим крокодилу на главу и да му вежем њушку пуну страшних зуба. Опрезно сам су пришао, али сам одмах добио добру лекцију: изненада снажан ударац репом умало ме није оборио на земљу. Затетурао сам се као пијан пре но што сам постао свестан о чему се заправо ради. Средном прошао сам ипак без већих повреда. Скоро у исто време мој пратилац је успео да са стране прободне крокодила копљем. Крокодил је почео још јаче да се преврља и удара око себе репом. Сада већ љутит, дохватио сам секиру и из све снаге ударио крокодила по глави, право у троугао више очију, где је ова животиња најосетљивија. То га је потпуно ошамутило. Најзад смо успели да ухваћеног добро вежемо, а домороци који су пристигли везали су га на дебелу мотку и у тријумфу понели у логор. Био је дугачак више од четри метра...

СЛИКАР И МРВИЦЕ ХЛЕБА

Сликара је ишао лагано лепим пределом. Није могао да се нагледа свежих боја, зеленила, бреза... Кроз зеленило видео је црвене кровове малих сеоских кућа. Није могао да одоли! Извукао је боје и хартију и почео да преноси живописну слику. Задовољан, тихо је певушио.

Скица је успела. Он одмакну папир. Посматрао га је критички. Не, ипак ове брезе нису успеле. Маши се руком за џеп, где је носио гумицу, и тад примети да ју је изгубио. Брзо се одлучи: ући ће у прву сеоску кућу и затражити неколико мрвица бајатог хлеба јер се цртеж могао тиме брисати. Кад се обратио домаћинци с молбом да му да неколико мрвица хлеба, она га погледа зачуђено и рече:

— Мрвице сувог хлеба? Сад ћу вам донети! сланина, косабице и крчаг млека.

И она оде смешкајући се. Убрзо се врати са послужавником на коме је лежала врућа погача, затим насечена сланина, косабице и крчаг млека.

— Ево, служите се. Допала ми се ваша скромност. Иначе су грађани веома охолни и нескромни.

Сликара Дефрегер (1835—1921), познат по романтично-сентименталним сликама из свакодневног живота тиролског сељака, насмеја се доброј жени, захвално поједе доручак а кад јој је објаснио зашто су му потребне мрвице бајатог хлеба, она му донесе гумицу за брисање свог сточића.

АФРИЧКА БРАДАВИЧАВА ДИВЉА СВИЊА

НАЈРУЖНИЈА НА СВЕТУ

Тешко је наћи ружније створење него што је брадавичава дивља свиња, која живи у Африци. Када би се нешто бирала најружнија животиња на свету, она би вероватно добила титулу „мис“. По свом спољњем изгледу брадавичава дивља свиња је права ругоба, према којој је наша домаћа свиња лепотица.

Па ипак ово чудо од ружноће има сличности са нашом дивљом свињом, само му је њушка још издуженија. На њој са обе стране штрче рожнате израстине у виду великих брадавица. По средини њушка јој је широка и спљоштена и из ње вире зуби очњаци необичне величине, повијени нагоре. То су „кљове“ — зуби секачи. И из доње вилице расту два мања зуба — дерача, на којима оштри горње. Тело јој је голо, а на леђима има ту и тамо чупаве чекиње. Дакле, као што видите, нимало привлачна физиономија.

Међутим, и поред свог страшног изгледа, афричка дивља свиња није много опасни-

ја од наших дивљих свиња, поготово од неког мрзовољног вепра-самца, који се неће двоумити да навали на ловца ако овај пуца на њега па га промаши или, што је још горе, рани.

Афричка дивља свиња ретко ће пружити прилике ловцу да пуца на њу, јер је врло опрезна и плашљива. А у густом шипражу мочварних терена где живи, није јој тешко да се непажено извуче из тешке ситуације.

Поставља се питање: шта ће јој онда такво, на изглед, страшно оружје? Њени „секачи“ и „дерачи“ нису уопште оружје, него оруђе које она користи у потрази за храном. Ријући земљу, афричка дивља свиња подвуче њушку под неко корење, запне из све снаге и преврне цело пањ. Ту нађе за себе застрсто: гљиве, гуштере, жабе и разне инсекте којима се храни.

ПОДВОДНИ ПЕЈЗАЖИ

Сликара Керли Томпсон из Калифорније сваког дана се спушта се у океан на дубину од десет метара, поставља на дно штафелај и слика подводне пејзаже и становнике подводног света. Уметник сматра да такво богатство боја не постоји на површини земље.

Ошт розуба Цуди

Сваке вечери, тачно у минут, у једној банци у јужноафричком граду Дурбанку појави се Цуди носећи у устима пакетић који пажљиво спушта на шалтер благајника. Цуди је данска дога има тек девет месеци али је велика и снажна. Кад ној њен газда, један трговац у Дурбанку, повери дневни пазар, сигуран је да ће га она однеи у банку. Ниједан гангстер не усуђује се ни да јој се приближи а камоли да јој отме новац јер Цуди има изванредно оштре зубе.

НАСУКАО СЕ

Једнога дана, на плажи Боркума, Северно море, купалишних гости наплажи су на кита који је очајно покушавао да се врати у воду која се повукла услед осеке. Стигла је и полиција и група морнара, а међу њима и морнарички лекар — доктор Епен. Лекар је наредио да се животињи стављају влажни облози, па су гледаоци донели покриваче, пешкире и друге делове платна које су намочили и њима обавили кита.

Стручњаци су знали да кит неће моћи да преживи до следеће плиме, али како га одвући у воду. Најзад је Вилхелм Ајлерс, капетан спасилачког брода дошао на идеју за најнеобичније спасавање које је његов брод икада извршио.

Његови људи довукли су четвртину ужад и привезали реп кита па га је брод после тешких напора коначно довукао у воду. Гледаоци су на плажи видели како је кит почео да се миче и како је испустио познати водоскок.

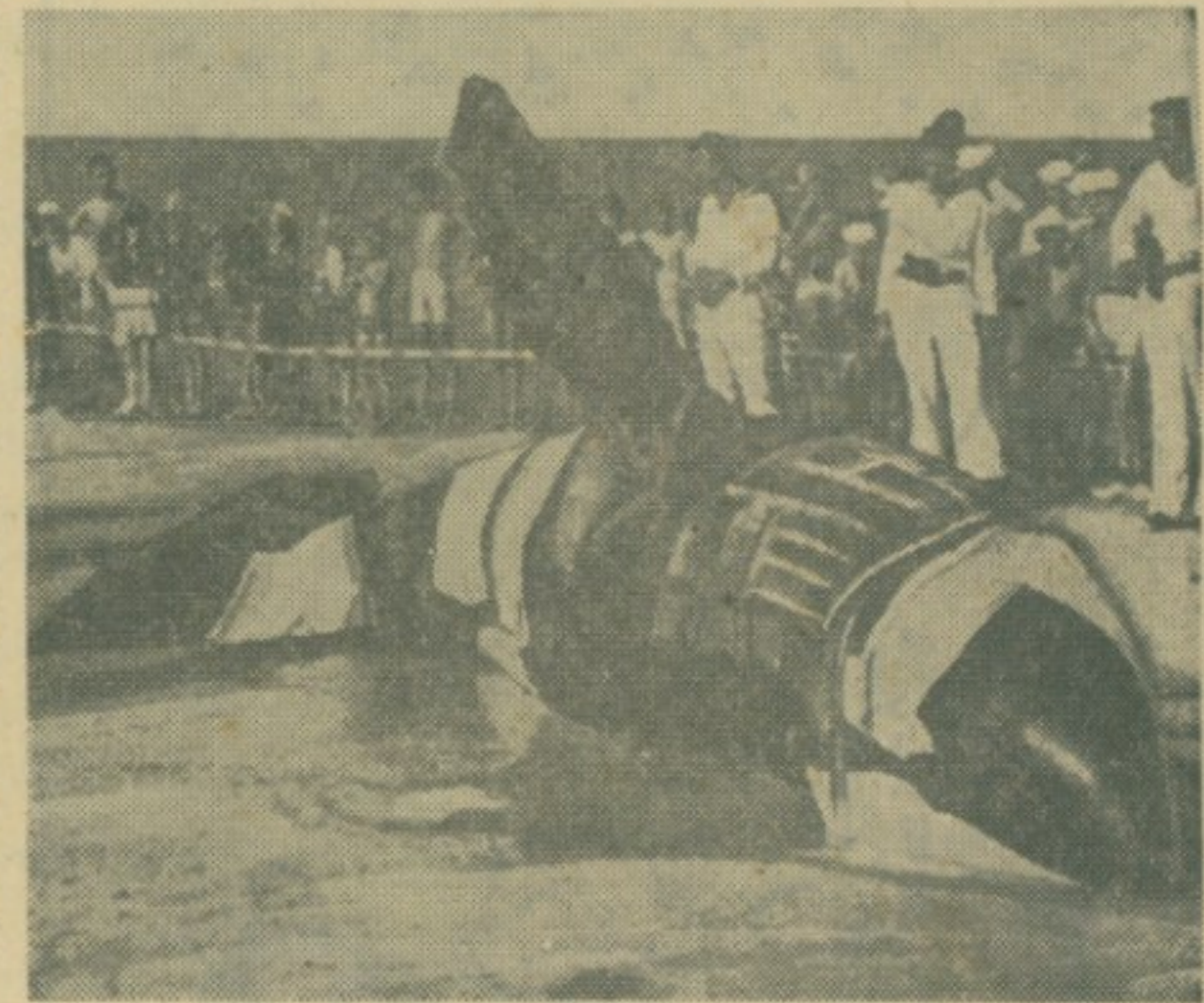
Међутим, када су људи са спасилачког брода скинули четвртину ужад, кит је из непознатих разлога доплонио на траг до обале. Очигледно, изгубио је моћ оријентације. Нови покушаји да се одвуче у воду остали су без успеха, јер је кит стално пловно медема обали. Најзад је морнарички лекар одлучио да га убије да би га спасао од лаганог и тешког умирања. Убрзо затим одјекнула су три хица и кит је био мртав.

СПАСЕНИ ДИВЉИ ЛАБУДОВИ

Лабудови су једна од најугроженијих врста птица. Врло привлачни за ловце и ловацрадице, необично цењени због свог финог паперја и укусног меса, дивљи лабудови су готово ишчезли са језера и вода Северне Америке. Нарочито су угрожени дивни лабудови трубачи, који се не плаше људи и најчешће пливају уз саму обалу. Дуги су метар и по, имају распон крила од 2,15 метра и тешки око 16 килограма. Њихово бело перје се тако блиста да се у лету могу приметити са велике даљине. Кљун и ноге ових птица су црни а њихов крик је дубок и попут трубе одјекује на даљину од километар и по. Лабудови одлично пливају и лете.

Када је изгледало да лабудови трубачи неће преживети потеру љубитеља трофеја, ловацрадица, шеширлија и јорганџија, познати амерички карикатуриста Ј. Дарлинг успео је да издејствује од власти да се 1935. године у Ред Року оснује први резерват за лабудове. У то време, према званичним подацима, постојала су у САД само 73 лабуда трубача од којих је неколико парова живело у зоолошким парковима Јелоустон и Ајдахо. Захваљујући изузетној бризи и нези љубитеља природе као и заштити власти лепе птице су спасене. Данас на територији САД има 787 лабудова трубача.

На жалост, покушаји да се спасу амерички ждрал и дивљи голуб-селица нису успели. Ове две птичје врсте заувек су ишчезале. Занимљиво је да су лабудови трубачи последњих година престали да се селе. Своју древну навику они су променили захваљујући томе што је за њих у Ред Року обезбеђено неколико потока који и за време зиме остају топли и незалеђени.

ПРОНАЛАСЦИ

ГОДИНЕ

ПОВОДОМ ПЕДЕСЕТЕ ГОДИШЊИЦЕ ОКТОБАРСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ, НАШУ РЕДОВНУ РУБРИКУ О ПРОНАЛАСЦИМА ГОДИНЕ ПОСВЕЋУЈЕМО ТЕХНИЧКИМ И НАУЧНИМ ДОСТИГЊИМА У СОВЈЕТСКОМ САВЕЗУ.

Трактор - патуљак

Најмањи совјетски трактор добио је име „риони“. Намењен је радовима на плантажама поморанџи и мандарина, у планинским виноградима, на пољима засејаним чајем и ружама, као и у великим стакленим баштама — свуда где треба бити пажљив, па чак и нежан. С потребним додацима трактор може да окопава, плевни, коси, рије јаме, оре. Њиме се, такође може одједном превести по 400 килограма вештачког ђубрива брзином већом од 10 километара на час.

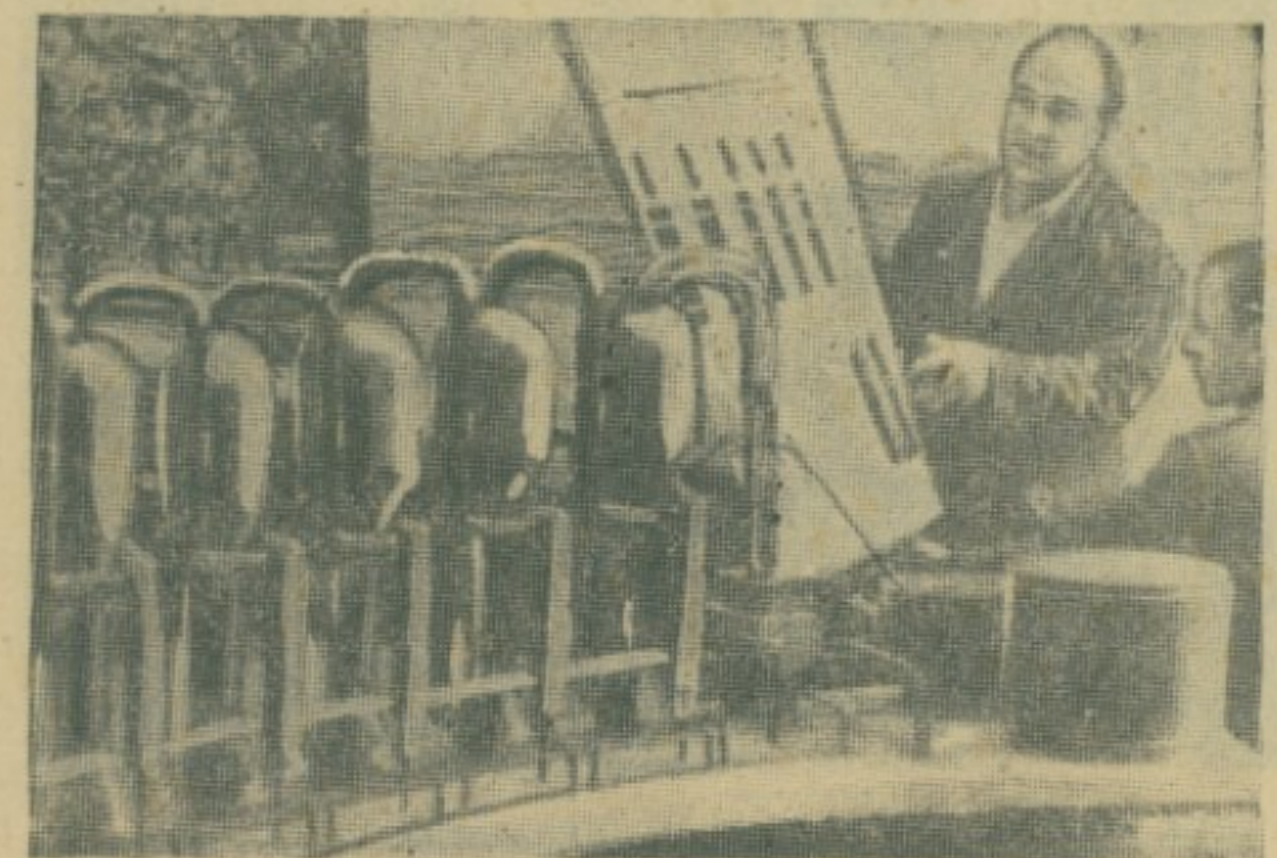
Изнад облака

На глечеру Абрамов у памирско-алтајском планинском систему, на 3.800 метара надморске висине, саграђена је научноистраживачка станица. На планину је из хеликоптера било избачено око 50 тона терета. Саграђена је велика зграда за становање, дизел електрична централа, и складиште. У самом центру глечера подигнута је поларна кућица, филијала станице. Задатак научника који ће ту боравити је проучавање ледника који су од огромне важности за читаву средњу Азију чије се реке углавном „хране“ глечерском водом. Будућност глечера забрињава научнике јер се на основу многих података закључује да су они почели нагло и веома брзо да се топе.

Атомска централа на Каспију

На полуострву Мангишлак на Каспијском мору завршава се атомска централа с реактором на брзим неутронима. Централа ће не само производити електричну енергију већ ће и слану воду из језера (Каспијско језеро је нај-

веће слано језеро на свету) претварати у питку а такође ће из језерске воде издвајати драгоцене хемијске елементе. Предвиђа се да ће уређаји за пречишћавање давати 120.000 кубних метара питке воде дневно.

ЛЕТЕЋИ МОНТАЖЕР

„МИ-10“ највећи је и најјачи хеликоптер на свету. Он може да подигне у ваздух аутобусе, машине за копање, торњеве за бушење на петролејским пољима, стубове за линије високог напона. Недавно је овај хеликоптер поставио рекорд: на висини од 3.000 метара подигао је 25 тона терета. „МИ-10“ није само најјачи већ и најбржи хеликоптер на свету; постиже брзину од 350 километара на час. Нека вас то не изненађује: у његове турбине „упрегнуте“ је 11 хиљада коњских снага. Летећи кран обавио је многе тешке задатке не само у Совјетском Савезу већ и у другим земљама. Тамо су га назвали „дином из Москве“ док га совјетски пилоти због његове снаге зову „ваздушни Жаботински“. Да вас подсетимо: Жаботински је првак света у дизању терета.

ЛАСЕР ЗА ГРАДИТЕЉЕ

Ласер је драгоцен помоћник совјетским градитељима. Он помаже геодетима да одреде правац и дужину железничких пруга и путева, облик и величину тргова и будућих зелених површина. Ласер је брз и, што је још важније, тачан: мерећи дужину трајесе од два километра он може да погрешити највише за 1 сантиметар.

КИСЕОНИК ИЗ АЛГИ

Једна млада совјетска научница — њено име се не саопштава — провела је тридесет дана у једној херметички затвореној просторији где је искључиво удисала кисеоник који су стварале алге. Вода коју је пила регенерисана је помоћу веома сложене апаратуре од излучевина њеног сопственог организма. Научници су већ прилично давно закључили да космички брод који би био упућен на Месец или Марс неће моћи да понесе довољно воде и ки-

сеоника потребних посади. Ту ће алге прискочити у помоћ. Алге врсте хлорела које су се налазиле у апарату чији облик подсећа на фењер биле су изложене зрачењу једне јаке ксенонске сијалице. У „фењер“ је довођен угљенидиоксид који је „космонаутиња“ издисала и ту су га алге претварале у угљеник који је њима самима потребан за размножавање и у кисеоник који испуштају а који је научницима био потребан за дисање.

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

A 12-panel comic strip titled 'Flash Gordon'. The panels show Flash Gordon in a red and blue suit fighting a group of alien invaders in a futuristic setting. The dialogue is in Serbian. Panel 1: 'ДАЈТЕ ОВАМО СВЕТИЉКЕ... ГДЕ ЈЕ ДОКТОР ЗАРКОВ?'. Panel 2: 'ФЛАШЕ?'. Panel 3: 'ДОКТОРЕ! ФЛАШЕ!'. Panel 4: 'НЕ ПУЦАЈТЕ! МОЖЕТЕ ПОГОДИТИ ЊИХ ДВОЈЦИЦУ!'. Panel 5: 'ДЕМСЕЈУ! КАНЕ! ПОБИТЕ ЗА МНОМ!'. Panel 6: 'ОВАЈ ШТИТ... ПОКРИВА ОЧНА СОЧИВА... МЕХАНИЧКИ МОЗАК МОРА ДА ЈЕ ТУ... УНУТРА!'. Panel 7: 'ТАЧНО, ФЛАШЕ!'. Panel 8: 'ПУЦАЈ, НАРЕДНИЧЕ! МОЗАК ЈЕ ТУ...!'. Panel 9: 'ЗАКЛОНИТЕ СЕ!'. Panel 10: 'САТАВ, ЗАРКОВЕ?'. Panel 11: 'ДА, ФЛАШЕ! А САД ДА ВИДИМО ШТА ПОКРЕКЕ ОВО ЧУДОВИШТЕ!'. The comic is signed 'Dan Barry' in the bottom right of several panels.

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„У ПОСЛАСТИЧАРНИЦИ“ — рад Гордана Ивковића, уч. VIII-1 Осн. шк. „Јован Јовановић-Змај“ — Сремска Митровица.

ГДЕ ГОД НАЂЕШ ЗГОДНО МЕСТО...

Управа за воде и шуме у Пенсилванији пронашла је ефикасан и веома једноставан начин пошумљавања. Наиме, уз сваку дозволу за лов они издају по пакету са зрнцем белог бора. Ловац треба само да с времена на време баца по неколико зрна на тло и утисне га петом у земљу.

ВЕОМА ЧЕСТА ТЕМА СЛИКАРА КОШНИЦА: ЂАВО ОШТРИ ЈЕЗИК БРЂИВЕ ЖЕНЕ

СЛИКЕ НА КОШНИЦАМА

Сликање на кошницама за пчеле врста је народног сликарства, која постоји само у Словенији. Јавило се у 18. веку кад се и спољашњим знацима истиче и разлика између имућнијих и сиромашнијих породица у целој Европи, па и у Словенији. Један облик таквог истицања је било и сликање фасада кућа, намештаја, шкриња, сатова, а нарочито су биле у моди и слике на стаклу.

У то време пчеларство је било веома развијено у Словенији и мед се извозио далеко ван њених граница. Шећер је био ретка и скупа ствар, па се мед употребљавао увелико. Осим тога и восак је имао широку примену за печатење докумената, а свеће од воска представљале су осветљење које је било у великој моди. Због свега тога једна пуна кошница значила је већ и леп иметак.

Сасвим је разумљиво што су извозници меда дошли на идеју да украсе своје кошнице и спољним знацима покажу своју моћ.

Не зна се сигурно који крај Словеније представља колелу сликарних кошница, али је једно сигурно: тамо где је пчеларство било најјаче и где је имућни пчелар могао да плати сликара највише су се сликале кошнице. На првом месту то је Горњанска, Нотрањска, крајеви Долењске, Савињска и Тухињска долина.

Дрвене кошнице из давнина су познате словеначком пчелару. Називали су их паневима. Због тога су сликане кошнице најчешће познате као сликане паневске кошнице. Рађене су од липовог или јаблановог дрвета у облику кутије правоугаоног облика. Ако је било више панева, смештали су их у посебне кућице начињене од греда и покривене сламом или шиндром. Ове кућице за паневе имале су више имена: уљаници, чебелњаци, пчелињаци, пуени, вољаци итд. Како су паневским кошницама украшаване само предње стране, оне су, поред њих, чиниле живописни мозаик, галерију најразличитијих цртежа и боја.

Чебелњаци су се постављали даље од кућа у пределима

погодним за пашу пчела, али на таквим местима да су могли да се виде са путева. Тако су они својом живописношћу привлачили поглед пролазника.

Крајем 19. и почетком 20. века уметност сликања кошница готово ишчезава. До нашег времена сачувало се око 2.000 примерака сликарних паневских кошница, и то у музејским или приватним збиркама. Понека кошница се може срести чак и данас у употреби.

Сликари паневских кошница нису се потписивали, па ипак остало је помена имена око 45 сликара. Постојало је десетак сликарских центара где су они сликари учили, мада је било и самоука. Једна од главних радионица налазила се у Селшкој долини. Занимљиво је да су претежно жене биле сликари. Жена сликара паневских кошница било је и у другим крајевима.

За сликара и пчелара садржина слике била је важнија него начин на који ће она бити изведена. Цртежи представљају све оно што је окружавало тадашњег човека, његов свакидашњи живот, његова осећања за хумор, критику негативних личних и друштвених појава, схватање власти, религиозности и тако даље. Некад су то биле илустрације бајки, легенди и других народних умотворина, а каткад се приказивала и историјска прошлост. Све те слике могу се груписати у оне са световном и у оне са религиозном садржином. Слика из обичног, свакодневног живота има више и код њих се среће више мотива, док су се религиозни мотиви често понављали.

На сликама прве врсте представљани су разни облици рада, аатим људи разних професија итд. Ти сликари су нарочито волели да исмевају рочито. На слици „Жетски млин“ приказује се баба која стоји и чека у реду. У средњи слике из машине излази подмлађена жена коју дочекује млад и снажан човек. Каткада су ти млинови за подмлађивање ручни, а некад гвоздени или ветрењаче. О жени која има дуг језик има доста слика. На једној се при-

казује како ђаво оштри женски језик на тоцилу. Жена Ксантипа насликана је како вуче мужа за косу јер га је затекла у кафани да се карта.

Сатиричар није поштедео ни мушкарца. Поред неодлучних просиоца, пијаница, исмејана су и нека занимања: обућари, кројачи и њихова нетачност, затим ловци итд. Неодлучни просиоци се колеба између старе жене која има крине и младе која је сиромашна. Честа је слика ловчев погреб где четири зеца носе ловца на носилима, а за њима лисица носи ловчеву пушку и шешир. Испред њих медвед чита погребне молитве а лисица у руци држи барјак.

Далеко су мање разноврсне религиозне слике. Оне приказују сцене из старог и новог завета, догађаје из живота светаца, црквене обреде итд. Занимљиво је да није нађена ниједна слика распећа или олакшања Христа. Можда тужна тема није одговарала ведром духу алпског сељака. На сцене из живота Богородице сликари су се веома често враћали. Устат м, и најстарија позната сликарна кошница из 1758. године представља Марију са дететом окружену шећем. Цеће су сликари кошница одевали у хаљине некадашњих великаша. Патрон пчелара Јоб био је веома омиљена тема сликара. Њега су приказивали како седи испред пчелињака док му два Кравца свирају у виолине.

Све ове слике рађене су неуком руком баш као што су били неукви и њихови сликари. Употребљаване су живе и светле боје које су временом постале тамне и сиве. Боје су сликари често правили и сами. Млели су обојени камен или земљу и мешали са беланџетом које је замењивало уље. Употребљавали су и уљане и темпера боје које су набављали у граду.

Данас сликане паневске кошнице представљају реткост и јединствену појаву у народном стваралаштву.

„ИГРА“ — рад Александра Шкорића, уч. VIII раз. Осн. шк. „Светозар Марковић“ — Београд.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е. А. ПОА

БУРА ЈЕ ЈАКО ОШТЕТИЛА БРОД: ОДНЕЛА ЈЕ ВЕЛИК ДЕО ОГРАДЕ С ЛЕВЕ СТРАНЕ! ВОДА ПРОДИРЕ... МОРАМ ДА ИДЕМ НА ПУМПУ!

Сутрадан се дигла страховита бура. Приликом савијања је дара два пијана морнара пала су у море и удавила се. Број људи на броду свео се на тринаест, убрајајући Август и Гордона.

ПОДОФИЦИР НАМЕРАВА ДА КРЕНЕ НА НЕКО ОД АНТИЛСКИХ ОСТРВА... РАДИ ГУСАРЕЊА! АКО БИХ ПОКУШАО ДА МУ ПРЕОТМЕМ КОМАНДУ... МОГУ Ј' ДА РАЧУНАМ НА ВАШУ ПОМОЋ?

СВАКАКО!

МОРНАР РОМЕРС ЈЕ УМРО! ДОБИО ЈЕ ГРЧЕВЕ ПОСЛЕ ЈЕДНЕ ЧАШЕ ПРОГА! ВЕРУЈЕМ ДА ГА ЈЕ ПОДОФИЦИР ОТВОРИО! МОРАМ ДОБРО ОТВОРИТИ ОЧИ АКО НЕ ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ СЛЕДЕРА ЖРТВА!

АКО МИ ВАС ДВОЈИЦА ПОМОГНЕТЕ, ВЕРУЈЕМ ДА РУ МОЈИ ДА ПРЕВЗЕМ ЈЕДРЕЊАК! ЈА САМ БИО ПРОТИВ ПОВУНЕ... И АКО УСПЕМО ДА СЕ ОСЛОБОДИМО ПОДОФИЦИРА, СПРЕМАМ САМ ДА УПЛОВИМ У ПРВУ ЛУКУ И ПРЕДАМ БРОД ВЛАСТИМА!

ГОРДОН, КОЈИ ЈЕ СЛУШАО, ОДМАХ СЕ ПОЈАВИО...

ТО ЗНАЧИ ЈЕДНА МОЈА ПРИСТАЛИЦА МАЊЕ!

НЕ! НА БРОДУ ЈЕ И ЈЕДАН СЛЕПИ ПУТНИК, МОЈ ПРИЈАТЕЉ ГОРДОН! ОН ЋЕ БИТИ НА НАШОЈ СТРАНИ!

ЛОВЧЕВ ПОГРЕБ — ТАКОВЕ ЧЕСТ МОТИВ ВЕДРИХ СЛОВЕНАЧКИХ СЛИКАРА

ВИССКО РОЂЕН

Француски вајар Фалконе био је пореклом из сиромашне породице. Захваљујући свом таленту, постао је познат у читавом свету. Царица Катарина II позвала га је у Петроград, где је направио познати споменик Петру Првом. Царица га је обасула поклонима и подарила му је титулу „Ваше високородије“.

— Ова титула ми одговара да не може бити боље — нацијално се Фалконе. — Ја сам се и родно на висини, у једној од париских мансарди“.

БРЉИВА ДЕЦА

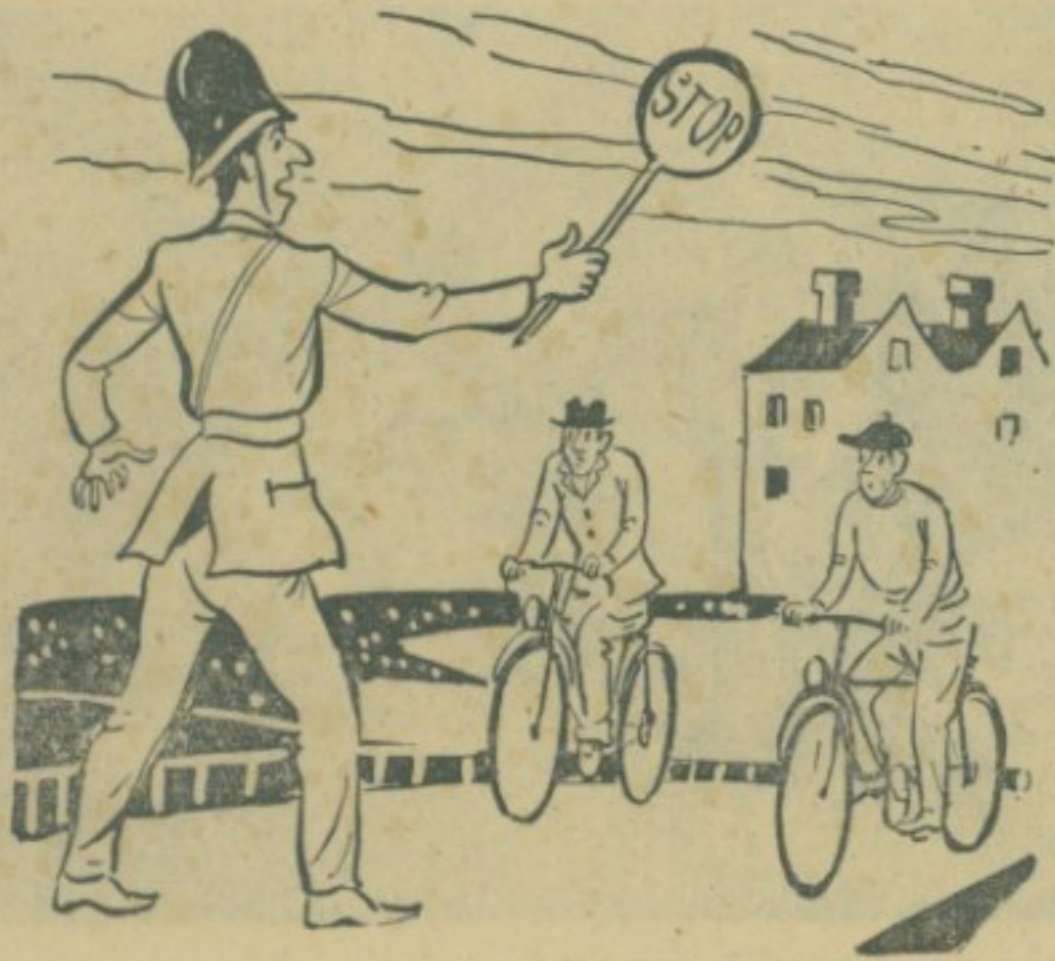
Према истраживањима шведског научника Тогда Ерма најбрљивија су четворогодишња деца. Она свакодневно изговоре око 12.000 речи, иако разумно не користе више од 920. Научник је испитивао 156-торо деце од 4 до 6,5 година. Ево његових закључака: једногодишње дете користи само три речи, а након пола године користи већ — 26 речи. Деца до 5 година имају резерву од близу 1240 речи. Деца од 6,5 година имају на располагању 2.000 речи, а познато им је значење око 6.000 речи.

КОМАД АФРИКЕ БЕЖИ

Арабија је део Африке који се пре милион година одделио од континента. Она се помера ка северозападу. Она се до сада достигао 200 километара. Ову пукотину испунила је вода Црвеног мора. Процес ширења Црвеног мора и удаљавање Арабије наставља се и даље. Међу њима ће за милион година бити огроман океански залив. Ово је мишљење извесних енглеских научника.

КАД СУДИЈЕ ПРЕКРШЕ ЗАКОН

Двојица енглеских судија, који су се једне вечери враћали у Лондон са обилазном патролом. Пошто обојица нису имали светлост на својим возилима, полицајац их је зауставио и узео им је податке. Против њих је подигнута оптужба и они су се већ сутрадан нашли пред судом. С обзиром да су сами били надлежни за пресуђење таквих ствари, сложили су се да један другом суде. Прво је један седео на оптужничкој клупи док је други био у судској фотељи, а затим — обрнуто.

Кар савесни поштоваоци прописа они су признали своје кривице. Први је

осуђен од свог колеге да плати казну од десет шилинга. Међутим, када је осуђени сео у судијску фотељу и преузео улогу мерача правде, постао је строжи. За исти прекршај казнио је свој колегу новчаном глобом од 15 шилинга. Чули су се гласови из

дворане: то је неправда. — Шта хоћете? — одговори тада строжи судија с висине. — Овакве врсте прекршаја се сувише често понављају. Треба их постепено све кажњавати. Ето, ово је други прекршај исте врсте који данас судимо.

НЕСТАЛО 59.000 АУТОМОБИЛА

Национална безбедност Француске саопштила је да је у тој земљи за последње две године крађа аутомобила скоро удвостручена. У Француској се данас украде 161 аутомобил дневно. Док је 1956. године украдено „са

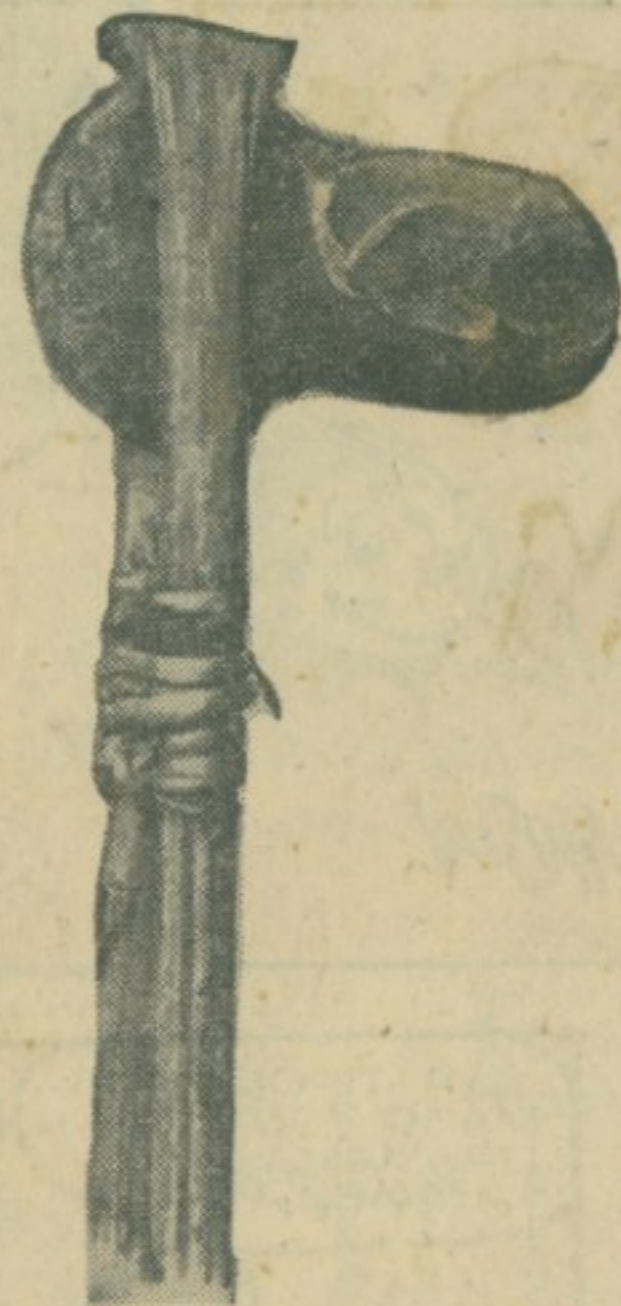
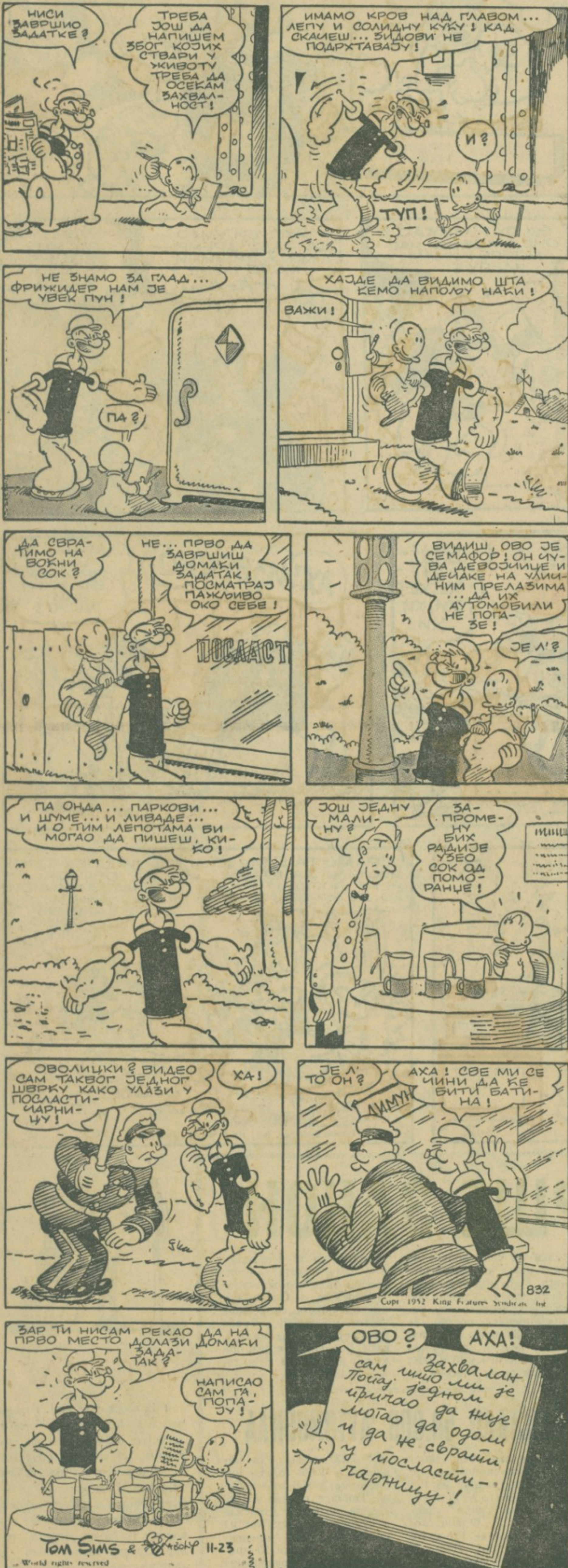
мо“ 7.137 возила, та цифра је у 1966. години порасла на 58.956 аутомобила. Прошле године је Шенгална полиција ухапсила а судови су осудили на краће или дуже временске казне затвора 70 професионалних крађиваца.

У СТИЛУ

У Енглеској је 1961. године заседао Конгрес британског друштва безбедности на путевима. На трибини пред говорником био је постављен семафор. Говорник је почињао говор на зелени сигнал. Жутти сигнал је значајно да говорник треба да „скрати“ говор. Црвени сигнал био је знак да говорник одмах напушта трибину.

ПОПАЈ

ГОРОСЕЧЕ КАМЕНОГ ДОБА С УСПЕХОМ СУ УПОТРЕБЉАВАЛЕ КАМЕНЕ СЕКИРЕ ЗА КРЧЕЊЕ ШУМА

МОЖЕ ЛИ ДАНАШЊИ ЧОВЕК ЖИВЕТИ КАО ПРЕИСТОРИЈСКИ

сазнали за овај експеримент, обрело се тог дана у Меду. Са бером на глави, високо засуканих рукава, босон, Милер се држао поносно. Секира је ударала као гром а крупно иверје летело је пред очима изненађених поштомача. Само час и по касније гранати храст се срушило на земљу. Један од присутних фотографисао је овај значајни приказ. Пружен је доказ да су горосече пре четири хиљаде година могле са успехом да употребе своје камене секире за крчење шума.

Али двојица савремених преисторијских људи нису се задржали на томе. У току преосталих дана они су желели да испробају друге алатке. Помоћу бушилице, такође од гранита, усвијаног жарака и песка они су за свега четири часа провртели велики отвор у изузетно чворкеном деблу горостасне буке. Оштрији и глачајући једну говећу кост добили су бодож изванредне оштрине дугачак 20 сантиметара. Милер је направио камену косу помоћу које накоси читаве нарамке траве. Обрађујући камене отпатке добио је целу збирку оштрих шиљака за

стреле и копља. За израду сваког шиљака утрошио је десет до 25 минута. Успех експерименталне преисторијске недеље у Веркору улио је храбрости Хиполиту Милеру да се упусти у још смелији подухват. Следеће године он се са својим верним пријатељем Флусеном на стацио у једној пећини. Овог пута су два пријатеља понела са собом само неколико комада кремена и облутака. Хтели су тачно да подражавају живот пећинских људи. Истесали су оружје, изглачавали алатке и кренули у лов по шуми.

Али авај! Диљачи у данашње доба има знатно мање него у преисторијско време. Морали су да се задовоље са неколико уловљених зечева и прегрштима дивљег биља и растиња. После неколико дана уморни, прозебли, испрени и изгребани, морали су се одрећи своје пећинске пустошине. Упркос најбољој вољи они су само неколико дана могли издржати живот преисторијских људи.

Нарочито им је сумњив био један мршав, братат делија, мрк и обрастао у косу, чије су живе и светлуцаве очи под сећале на шумске звери.

Он и његов сапутник радили су чудне ствари. Згрчени пред својим стаништем тесали су кремен и оштрили кости. С времена на време обарали су дебла помоћу преисторијских каменних секира. Све је то народу који је, крстећи се пролазио крај њих, изгледало тако чудно да је председник општине најзад одлучио да затражи помоћ од власти. Послат је ловочувар који је од двојице шумских људи затражио исправе. Један се звао Гастон Флусин и био препаратор на факултету у Греноблу док је други, брадати, био тридесет осмогодишњи библиотекар Хи полит Милер са Медицинског факултета. Обојица су били часни грађани и очеви породица. Објаснили су да је задатак њихових експерименталних испитивања неолитског оруђа и алатки.

Дуго су истраживачи преисторије изражавали сумњу у стварну вредност и употребљивост секире од глачаног камена. Изгледало им је непероватно да су такве секире могле послужити људима за обарање стабала и крчење терена. Многи су сматрали да су оне служиле као новац, средство размаче.

Хиполит Милер је желео да разјасни ово питање. Тако је са својим пријатељем запосео најдивљивији део имања једног индустријалца из Гренобла. На лицу места библиотекар је истесао секиру од повећег комада кремена. Користећи облутке из реке уместо чекића направио је своју алатку за четврт часа. Међутим, било му је потребно више од десет часова да би помоћу песка и воде на једној плочи од пешчаног камена изглачао секиру. Затим је учврстио сечиво на јаку дрвену дршку и кренуо на је дан обљижни плећати храст. Више радозналаца, који су

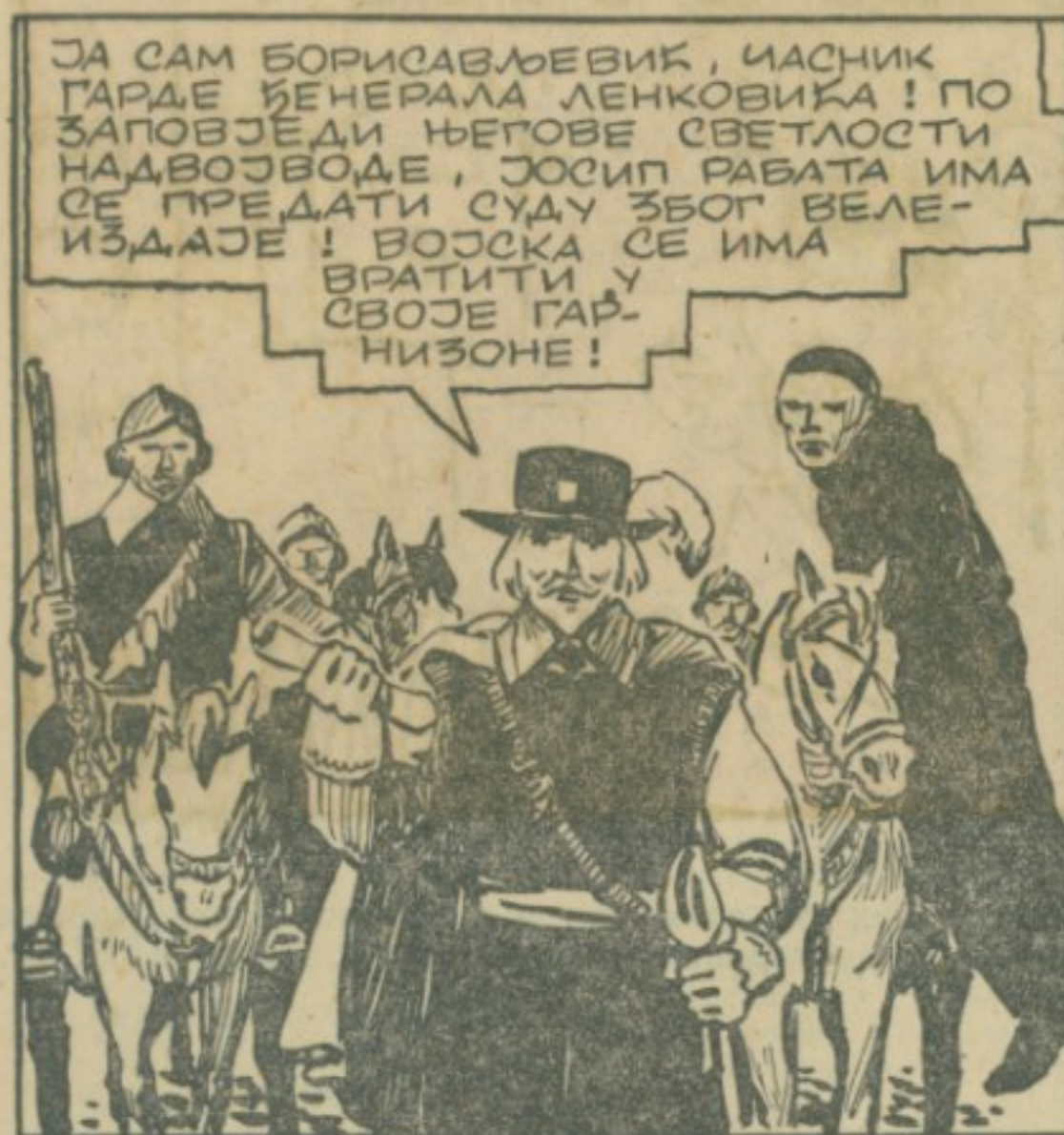
ПОСЕТИОЦЕ МЕЂУНАРОДНЕ ИЗЛОЖБЕ ОДРЖАНЕ 1889. ГОД. НАЈВИШЕ ЈЕ ПРИВЛАЧИО ПРОСТОР НА КОМЕ ЈЕ ГРУПА ЉУДИ УРЕДИЛА СВОЈЕ ОБИТАВАЛИШТЕ ПО УГЛЕДУ НА ПРЕИСТОРИЈСКЕ ЉУДЕ

ОВАЈ ВРАЧНИ ПАР ДАНАЦА ПРОВЕО ЈЕ СВОЈ ВИКЕНД ПРАВЕЊИ ШИРОГУ, УЗ ПОМОЋ ВАТРЕ И КАМЕНЕ СЕКИРЕ

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ђ. ЛОБАЧЕВ

ЈА САМ БОРИСАВЉЕВИК, ЧАСНИК
ГАРДЕ ГЕНЕРАЛА ЛЕНКОВИКА! ПО
ЗАПОВЈЕДИ ЊЕГОВЕ СВЕЛОСТИ
НАДВОЈВОДЕ, ЈОСИП РАВАТА ИМА
СЕ ПРЕДАТИ СУДУ ЗБОГ БЕЛЕ-
ИЗДАЈЕ! ВОЈСКА СЕ ИМА
ВРАТИТИ У
СВОЈЕ ГАР-
НИЗОНЕ!

ЧАСНИКЕ! ЗА СМРТ НЕВИНИХ
ЖРТАВА ЗА ПОГИБИЈУ КНЕЗА
МАРТИНА ПОСЕДАРИКА, НАД
ИЗДАЈНИКОМ ЈЕ ВЕК
ИЗВРШЕН СУД!

ПОГИБИЈУ
КНЕЗА МАР-
ТИНА ЗАР НЕ ДО-
БИСТЕ МОЈЕ ПИ-
СМО? ЧАСНИКЕ,
ИПАК СТИГОСМО
ПРЕКАСНО!

ДАНИЛО! БАРЕО!
БРАКО!
ХВАЛА БОГУ,
ЖИВИ СТЕ!

ЗА
ТО
ВРЕМЕ,
НА
ЧЕЛУ
СВОЈЕ
ЧЕТЕ
ЈУРИША
Орловић
Провали
у
Кулу...

ЕНО БИСКУП БЕЖИ
СА ПАСКВАЛИГОВИМ
ПОБОЧНИКОМ!

ПОД ПУНИМ ЈЕДРИМА, МЛЕТАКЦИ
БРОДОВИ СЕ ОТИСНУШЕ...

НЕКА ИХ! ТИ СЕ НЕКЕ
ВИШЕ ВРАТИТИ ОВАМО!

ОПЕТ, ЧУВАЈУКИ РОДНУ ЗЕМЉУ,
ШЕТАЛА ЈЕ ЗИДИНАМА СЕЊСКИМ
УСКОЧКА СТРАЖА...

ПРОХУЈАШЕ ВЕКОВИ... КРИЛАТОГ
ЗЛАТНОГ ЛАВА ПРОБОДЕ МАЧ
КОРЗИКАНЦА... ПРАВЕДАН ГНЕВ
БИВШЕГ РОЂА ПОДУЛА ИЗ
ТЕМЕЛА МОК ПОЛУМЕСЕЦА...
НА КОМАДЕ СЕ РАСПАДЕ ЦРНИ
ДВОГЛАВИ ОРАО...

СА ДИЧНОГ
ВЕЛЕБИТА, КРОЗ МАСЛИНЕ И
ВИНОГРАДЕ, НАД ОТОЦИМА И
ВАЛОВИМА ЈАДРАНСКИМ,
ВЕТАР И ДАНАС ШАПУКЕ СТАРУ
ПЕСМУ

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ!

КРАЈ

892

СПОРТ

ПЛИВАЊЕ НА ОСТРВО КАПРИ

Сваке године одржава се у свету велики број маратонских трка у пливању. Најпопуларније је препливање канала Ламанша, затим пливање у Балтичком и Средоземном мору и у мореузу „Златна капија“ (Сан Франциско). Не заостаје ни пливање на стази Напуљ — острво Капри, преко Напуљског залива. Ово такмичење одржано је први пут 1954. године, а сад се оно сматра независним првенством света у пливању на супердугачким стазама.

Дан такмичења је прави празник за становнике Напуља и околних места. Пре стар асова може покушати пливање ко хоће. Сви познаници и пријатељи оних који се одлуче на подвиг настоје да ви-

ви пут је победио један Европљанин. То је био Маџар Ковач. Касније, осим 1965. и 1966. године, побеђивали су арапски пливачи, „нилски крокодрили“ како су их звали љубитељи пливања. Последње две године победио је Италијан Булио Траваљо, родом из Напуља.

Од ранијих такмичења, нарочито се истичу два. На једном је победио Египћанин Набил Ел Шазли у рекордном времену 8 часова 14 минута 14 секунди. На другом, бура је била толико јака да више од половине асова није стигло на циљ.

Овогодишње такмичење на коме је учествовало 14 пливача из 9 земаља побудило је нарочито интересовање код представника штампе и гледалаца. Холанђанка Јудита де Нис, која је први пут учествовала на овом такмичењу, изјавила је: „Не сумњам уопште да ћу победити у женској групи (5 учесница). Ја намеравам да победим и мушкарце“. Као фаворити сматрају су Траваљо, Југословен Бојани и Аргентинац Рета.

За време пливања, на средини залива дошло је до панике. С контролних чамаца јављено је да долазе ајкуле. Страх је брзо прошао када се сазнало да пливаче прати одред делфина.

Холанђанка је испунила обећање и стигла прва на циљ. Она је на 33 километра утрошила 8 часова и 55 минута. Траваљо је стигао 12 минута касније. Победник је ипак био он, пошто је стартовао пола часа иза Јудите. Па ипак Холанђанка је начинила прави подвиг. Препливати Напуљски залив за свега 18 минута спорније од Траваља, који одлично познаје стазу и сва струјања, стварно је огроман успех одажне жене.

ТАЈМ-АУТ ЗА ХУМОР

Барон Ајмери де Монтеस्क-де-Фензенсак, аутентични потомак једног од три муске тара д'Артањана, игра центар халфа у другом тиму париског „Расинга“.

Екипа безбола из Лос Анџелоса има оригиналан талисман. Пре сваке игре на терену се појављује витез у о-

клопу који на коњу оптрчава један круг око стадиона и забада копље у земљу. То значи да ће резултат бити повољан за домаћина. И, стварно, у прошлој сезони ова екипа је само три пута изгубила на свом терену и то кад је „вitez“ био болестан. Сада „талисман“ има сталан лекарски надзор.

Кад се на спринтерским тркама у бициклизму на стази сретну такмичари једнаки по снази, нико не жели да води

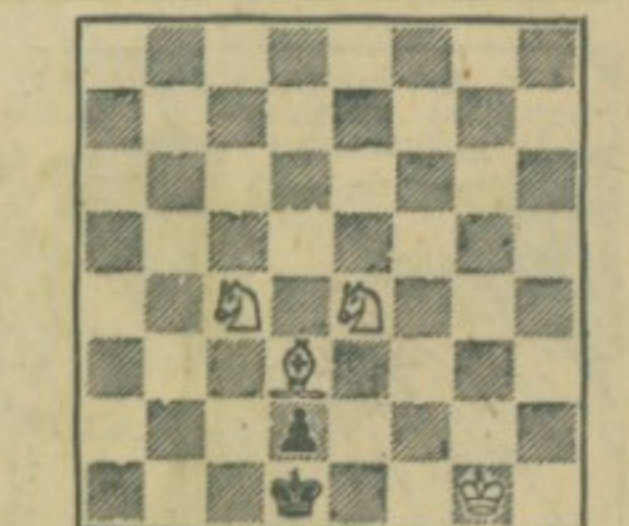
дат, а спринтери стоје у месту.

Има пуно основа да се верује да је ирска фудбалска екипа „Портленд Реверс“ једина на свету која излази на игралиште (и игра) са кравама око врата. А све то због тога што мецена који је издржавао екипу био особењак

и оставио је у свом тестаменту екипи замашну своту новца под условом да играчи излазе на терен са — кравама.

Бели: Кг1, Лд3, Сц4 и д4 (4)
Црни: Кд1, Пд2 (2)

Решење: 1. Кх2 Ке1 2. Се3 д1д3. СГ2+ и мат. Ако црни у првом потезу игра Кц1 следећи 2. Сц д1д3. Са2+ и мат.

МАТ У ТРИ ПОТЕЗА

Проблем у овом броју саставио је познати чехословачки композитор Мирослав Хавел (1881 — 1958) чији је псеудоним био „М. Коштала“. За шест деценија делатности саставио је више од 1500 проблема од којих је 900 имало решење у три потеза. Таква је и доњи проблем мајсторски обликован: у њему три лаке фигуре односе победу над краљем и дамом — у три потеза

Рубрика посвећена професорима који су некад били ученици и ученицима који ће некад бити (или не бити) професори. Анегдоте су истините и додигле су се у нашим школама и на универзитетима.

ПОСЛЕДЊА ИГРА

На часу биологије наставник је говорио о потреби чувања здравља.

— Тако, на пример, кад сте на играци, немојте одмах онако загрејани да изађете на поље, на ветар. Зашто баш морате да одиграте последњу игру?

— Па добро, наставниче, ко ће онда да одигра последњу игру? — упита једна од ученица.

Светислав Бокић
Власотинце

УТУК НА УТУК

Професор српскохрватског језика пита Станка како су се звале свађе између Вука Караџића и Јована Хацића?

— Па овај... — поче Станко а неко му шапну: утук на утук! Али пошто није добро чуо, он одговори:
— Мука на муку!

ТУЂ ДНЕВНИК

Улази професор психологије у учионицу. Седа за катедру и отвара дневник да би прочитивао.

— Снежана Андрић! — прозва он. Тишина. Један ученик се јави:

— Она није овде.
— Па што је нисте пријавили!

— Па није овде... — покуша да објасни нека ученица.

— Зоран Савић — поново он прозва.

— Није ту! — зачуђено одговори неки ученик.

— Па, богами, који сте ви разред? — разбесне се професор.

— II-4.

— Како ви можете да будете II-4 одељење када је ово дневник III-2

Павлина Ковачевић
Ваљево

Драги читаоци, ако сте и ви доживели нешто спично у школи — пишите нам. Објављене радове ћемо хонорисати.

WALT DISNEY ПОСЛЕДЊИ ИЗ СВЕТА ПАТУЉАКА

Желела бих да преко писма стекнем познанство са друговима и другарицама широм наше земље и СССР.

Јелица Минић, уч. III раз.
Пријепоље
Гимназија

Ученица сам основне школе „Жика Поповић“ у Лозници. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље, па вас молим да моју адресу објавите у вашем листу.

Биљана Максимовић,
уч. О. ш. „Жика Поповић“
Лозница

Желео бих да се дописујем са девојкама из наше земље. Ученик сам осмог разреда.

Драгослав Десанчић,
Босанска Градишка
Улица Чедо Ковачевића број 23.

Имам 20 година, волим фудбал, разгледнице и навијач сам „Црвене звезде“. Језик дописивања: српскохрватски и руски.

Мирослав Тодоровић, студент,
Душаново код Призрена

Као редован читалац „Забавника“ желео бих да објавим моју адресу у рубрици „Писма читалаца“. Имам 15 година а мој хоби је сакупљање разгледница.

Драган Ранчић
Ниш

Желим да се дописујем с ученицима широм Југославије.

Марица Грдић,
О. ш. „Боро Сушањ“
Загорје

Пошто сам читалац вашег листа желео бих да се преко њега дописујем са навијачима „Црвене звезде“ и са друговима и другарицама из наше земље.

Миољуб Максимовић,
Лозница
Градилиште број 23.

Молим вас да објавите моју адресу у „Политикином Забавнику“ јер бих желела да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље.

Слободанка Мијић,
О. ш. „Жика Поповић“
Лозница

Желим да се дописујем са итаоцима широм земље и из иностранства. Волим природу.

Давид Тик
Сечањ
Ул. 5 број 24, насеље „М. Пијаде“
Гимназија IV-ц

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из земље и иностранства који имају између 17 и 19 година. Волим бит-музику, мини-моду и чуваце. Могу се дописивати на српскохрватском, руском, француском, немачком, енглеском језику.

Гордана Живановић
Рутевац
Степановићева 1

Имам 18 година. Желим да склопим пријатељство са друговима и другарицама из Југославије. Ученица сам школе за царинике. Волим народну музику као и забавну. Сакупљам разгледнице и грамофонске плоче ваших певача. Говорим српскохрватски и мађарски.

Вица Симић
Херцегсзанто — Мађарска
Колцев Ф 7

„Политикин забавник“ читам већ седам и по година, али сам се тек сада одлучио да вам пишем. Желео бих да се дописујем са другом или другарицом из земље или иностранства и то са љубитељима филма и музике. Могу се дописивати на енглеском, француском и, наравно, српскохрватском језику. Имам 15 година и ученик сам VIII разреда.

Новица Б. Илић
Пирот
Саве Ковачевића бр. 69

ПРИЧА

ТАЈНА ХОМЕРА

Ујутру смо угледали море. Ваздух је био прозрачан а у даљини су треперили шиљци стене острва. Артем је изишао из „колица“ и помогао мени да се извучем. Сунце се пело уз ведро небо обећавајући ведар дан.

— Тамо неко седи — рече Артем, показујући у правцу каменог отока.

Стварно, на стотинак метара од нас на одломљеној стени седео је човек. Одавде гле дано он се сливао са сивом стеном, али кад смо пришли ближе угледао сам старца који је непокретно седео. Не мичући се он је гледао у даљину, тамо где се протезао низ острва која је заплускивало море.

Пришли смо ближе. — То је Хомер — рече Артем. — То је Хомер! То је апсолутно тачно, исто тако као што је острво у даљини Итака...

Старац се није ни покренуо на шум наших корака, он је изгледа спавао, али кад му се Артем обратио одмах је одговорио на поздрав. Да, легенда је била истинита. — Хомер је био слеп.

— Он не види... — рече Артем. — Он је слеп.

Загледао сам се у лице старца, очекујући да видим бежи водне очи песника, свима познате са античке бисте, али сам одмах схватио: он није био од рођења слеп... Тешки капци упали су у очне шупљине... Хомере, — рекао сам — са вама говоре људи из будућности. Схватате ли? Нас деле двадесет и пет векова.

— Ви сте богови? — упитао је гласно и једноставно.

— Не. Ни говорат... Ми смо смртници, али смо овамо дошли из далеке будућности... Вас, Хомере, познају и поштују. Сматрају вас за великог песника... Ваше су песме записане. И „Илијада“ и „Одисеја“.

— Записане?... Не разумем.

— Па, разним знацима на танким белим листићима.

— Тако чине Феничани — замишљено рече Хомер. Слушао сам о томе.

— Али морам вас разочарати... Неки сумњају да ли сте ви стварно живели, Хомере...

— Богови не знају за сум-

ње. Ви сте — смртни — осмехну се Хомер и брзим покретом опиша стену на којој је седео, а ја сам видео, да му је рука јака и гипка. Затим се сгнуо, подигао камен са земље и снажно га стегао.

— Нас, видите, веома интересују неке противречности у вашим песмама...

— Да ме ви не исмејавате, туђинци? — громко упита Хомер а кроз прорез његовог сивог огртача видело му се како му се затегли сви мишићи који су још били снажни.

— Пазице! — узвикнуо је Артем и ухватио старца за руку, која се спремао за удар.

Само тренутак Хомер се опирао, али му се на крају шака отворила и камен се ско трљао низа стене. Море га је заплуснувши понело у своје дубине.

— Сада свако може да врећа слепца... тужно рече Хомер. — Шта ћу вам ја? Идите својим путем.

— Ми никако нисмо желели да вас увредимо, говоримо истину, али има неких противречности у вашим песмама... Ето, на пример, хтео бих да знам... Ви често говорите у песмама о Одисеју о гвозденим израђевинама, о употреби оружја од гвозђа. Па, у ваше га време још нису познавали?

— Нису познавали? Да, није знао онај ко није имао рогату стоку, како би могао да је мења за секире од сивог гвозђа, мачеве или ножеве. Зар нисте срели трговце који долазе преко мора и доносе украсе и оружја. За робу и вино они узимају много бикова и животињских кожа...

— Можда, можда... Па ипак, признајте, Хомере...

— Чекајте, прекиде ме Артем — сад је на мене ред да постављам питања. Хомере, да ли сте данас нешто јели?

— Ни данас, ни јуче... одговори Хомер. — Овде неће да слушају моје песме. Дванаест чамаца, пуних храбрих војника, румених лица, ка обалама Илиона (Троје) однео је Одисеј, син Лаерта, а они се нису вратили... То овде нису заборавили...

Артем је потрчао до наших „колица“, узео отуда замотуљак и пожурио к нама, а ја

сам искористио прилику и упитао Хомера:

— Сматрају да сте ви сами, Хомере, за време рата са Тројом били у редовима Ахејца. Је ли то истина?

— Био сам — некако замишљено рече Хомер — а са којим ме ђод хероја поистовешују?

— Ни са једним — слегао сам раменима. — Мисле да

је укусан... Верујем вам туђинци, ви не исмејавате бедног старца. Питајте. Причаћу вам о свему...

— Из ваших песама, Хомере, ми знамо да је Одисеј победио Пенелопине просиоце поново постао краљ Итаке... Да ли је дуго живео?

— Једном ћу испевати о томе песму — рече Хомер. Не сада, касније. Да, Одисеј је

мет... „Зло дело, другови, тај је човек измислио за Ахејце!.. Појмио јер је срамота и знаће поколења познато ако не одмаздно убицама наших синова и браће!“

— Да, тако је он рекао и повео на Одисејев дом гомилу Кефалонаца.

— И погинуо је?

— Да, погинуо је...

— А касније, шта се десило касније? — нестрпљиво упита Артем.

— Стигли су рибари с породицама убијених. Пристали су бродови црноглави. Касно је њихове јарболе приметио Одисеј. И Кефалоници, једни равнодушно, други са тајном злобом гледаху Одисеја како се бори на свом прагу. Први је погинуо Телемах, син Одисејева. Еумеја су оборили стрелом. Тако је погинуо свињар, одани и храбри старац... Одисеју су избали мач из руке, ноге и руке сапали каишима. Затим су се зачули повици „Убити Одисеја! Смрт њему! Смрт!..“ „Не — рекли су они који су познавали снагу и ум хероја, онога који се с правом називао шлем и оклоп Ахила. „Нека ослепи!“ — викнуо је из гомиле непознати. Његове су очи злокобно сијале. Тачно, он је био рожак онога који је погинуо од руке Одисеја. И ослепели су хероја... Са смеком су га гурнули у барку и отиснули на море... „Теби, Посејдоне, приносимо жртву, прими је!“ Тако вичући испратили су барку с херојем... Дуго се она борила са бурним таласима, морски ветар је шапутао страдању: „Сећаш ли се како си ослепио Полифема? Сада смо се с тобом поравнали. Живи ако можеш, хероју...“

— А шта се потом десило? — Таласи су избацили чамац на пешчану обалу, крештали су галебови дрско кружећи изнад главе Одисеја. Викали су... Жив си Одисеју! Дуго се скитао херој али су сви терали... Понегде парче хлеба, понегде грозд из винограда... Године су пролазиле. Препознати у старцу ослепељеног хероја било је тешко. А једном седео је Одисеј крај ватре, богати газда обећао му је супу... Неко је певао, струне су одзвањале, било је

бучно... А затим се случајно повео разговор о рату и губицима па је неко поменуо Одисеја говорећи: „Не, Троја не би пала да није веома паметан човек употребно смело своју лукавост“. Они су тако причали а бедни старац сео је ближе огњишту. Светло без очију не видиш, само те топлота привлачи. И хероја су одмах окружили другови. „Ти си нас једини, Одисеје, преживео. Зар смо без трага нестали из живота? Тако су говорили хероји и тада Одисеј, сетивши се свега, наједанпут се подиже и ступајући опрезно босим ногама, отиде у хошак где је звонила лира. Затражи по низно да му је дају... Сакупивши све струне у длан, одмах их је опусто... Тек што је звук замро, Одисеј је запевао о Ахилу, о његовом страшном гневу, колико је зла нанео Ахејцима. Тако иде херој својом земљом. Неко га нахрани, неко га писма тера, али слава о подвизима хероја живи а с њом живе и они... Често га непозната сила тера на ону страну, на обалу. Зна он да тамо у диму негде лежи родна обала Итаке.

Вратили смо се својој машини. „Колница“ су одговорили на Артемове команде хуком мотора. Артем је окренуо неке бројке на бројчанику, који је стајао на путу. Замишљено сам се спустио на седиште.

— По свему судећи тај старац сматра Хомера и Одисеја једним те истим човеком, рекох ја. Не знам како ће на то гледати моје колеге... Неки ће сигурно сам, прићи мом саопштењу са сумњом.

— Ево овако — рече Артем. Стајао је на земљи. Сгнуо се к мени наслањајући се на руб „колица“. — Окрените к себи ево ову полуку. Ја сам испунио његов захтев, и тек кад је Артем закорачио по врелом песку у сусрет старцу, по познатом дрхтању пред очима кад су предмети почели да се расплињавају схватио сам да Артем остаје... Однекуда, на туђем језику добро је до мене усклик старца — О, Зенсе, наш оче, још има богова на светом Олимпу! Ниси ли то ти, сине мој, Телемахше?

Ни сада не могу да разумем шта се десило. Најмање сам могао да очекујем да ће тако поступити човек залуљен у технику! Најмање...

сте били обичан војник па да сте касније опевали што сте видели.

Артем је дотрчао до нас па одмотавши хартију пажљиво дохвати Хомерову руку и ставио у њу хлеб са сиром.

— Јелите — рече му — то је хлеб и сир...

Хомер је лагано одгризао мало парче сендвича, појео га, па спремајући остатак у наборе одела, рече:

— Хлеб је као ваздух, сир

побио просиоце... Плачући и уздишући рођаци су изнели лешеве из куће. Оне који су живели на Итаци њихови су ту и сахрањили. Оне, пак, који су били из других градова отпремили су кућама... Рибари су најмљени да на брзим чамацама однесу њихова тела. Па ето, Еулит је пратио њега, подигао Кефалонце.

— Знамо, знамо — рекох ја. — Дозволите, Хомере, да вам то место изрецитијем напа-

ХУМОР * ХУМОР * ХУМОР * ХУМОР * ХУМОР

У ИСТОМ СТАЊУ

Један човек улази у радњу која продаје животиње и обрзћа се службенику:

— Желео бих да купим 500 мишева, 800 бува и хиљаду паукова.

— Да нећете можда да отворите школу за дресуру живо-

тиња — иронично га упита службеник.

— А, не! У питању је нешто сасвим друго! Пре неки дан ми је газда отказоо стан и затражио је од мене да му га предам у истом онаквом стању у каквом сам га затекао.

БЕЗ РЕЧИ

Двобој на ШКОТСКИ НАЧИН

Посвађала се грдно два иронично примети онај што Шкотландина на одлучила је купити карту и за повратак да спор реше двобојем и то — Изгледа да ни сами не венегде ван града. Сутрадан, нађу се испред шалтера железничке станице. Један од њих купио је и повратну карту а други само за одлазак.

— Шта то значи, кслега, —

БЕЗ РЕЧИ

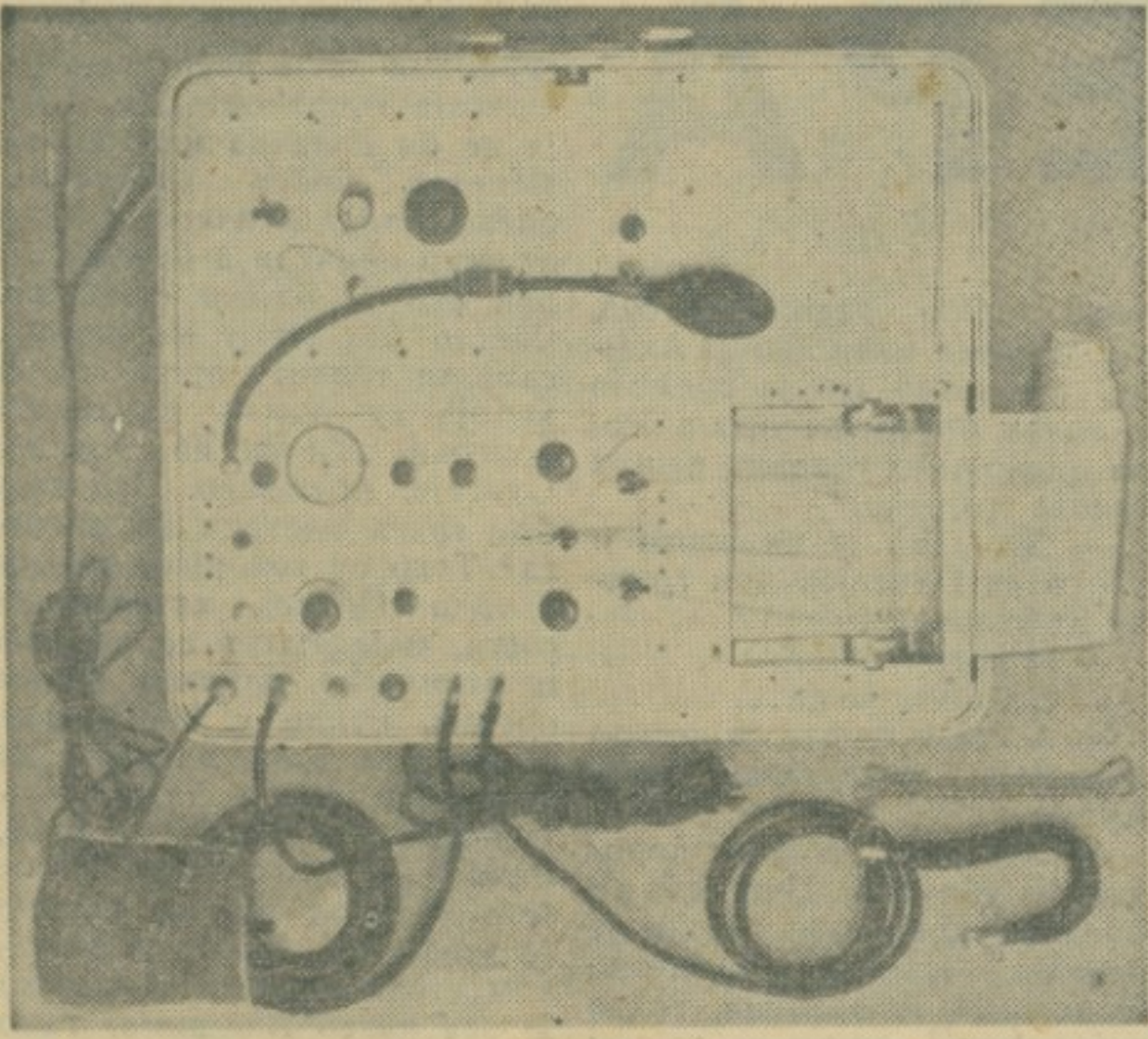

БЕЗ РЕЧИ

КОД ПСИХОАНАЛИТИЧАРА

Психијатар разговара дуже ресантно. Мораћу то да изневреме с једним пацијентом па сем на идућем скупу мојих колега — рече више овако за себе — психијатар. — А кад ло да чујете нечији глас а да не знате ко говори, ни одакле говори. — Ох, да! Безброј пута. — Интересантно, врло инте-

фонс.

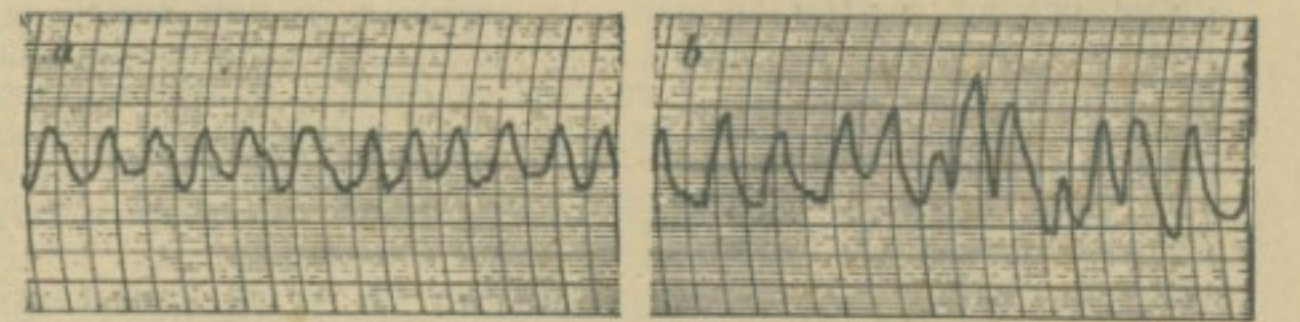

ЈЕДАН ОД МНОГИХ ПОЛИГРАФА. НА ЛЕВОЈ СТРАНИ ЈЕ ГРАФИКОН ГДЕ СЕ БЕЛЕЖЕ РАЗНЕ ФИЗИОЛОШКЕ ПРОМЕНЕ КАО ШТО СУ: ДИСАЊЕ, ОТКУЦАЈИ СРЦА, КРВНИ ПРИТИСАК ИТД.

КАКО РАДИ ПОЛИГРАФ ДЕТЕКТОР ЛАЖИ

тари Бедуини утврђивали су да ли неко лаже или не на тај начин што је онај на кога се сумњало требало да лизне врелу гвоздену шипку. Ако при том опржи језик, сматрало се да је крив. Древни Кинези давали су осумњиченом да стави у уста пиринач у праху. Ако приликом испљувања прах буде сув, осумњичени је проглашаван за кривца. Становници Британијских острва у прошлости сматрали су кривим осумњиченог који одмах не би могао прогутати парче хлеба и сира.

Сви ти опити су се оснивали на посматрањима физиолошких промена, које готово редовно прате емоционалну напетост: пљувачка пресушује и уста постају сува. И данас се такође те физиолошке промене узимају у обзир код осумњичених лица. Само, оне се више не мере врелом гвозденом шипком већ једним апаратом који се зове полиграф или, мало погрешно, детектор лажи. У ствари реч „полиграф“ означава сваки апарат, инструмент, који у исто време бележи неколико догађаја или процеса. Тако се апарат ко-

ДИСАЊЕ ОСУМЊИЧЕНОГ: КАД ГОВОРИ ИСТИНУ (А) И КАД ЛАЖЕ (Б)

ји једновремено бележи температуру, влажност и барометарски притисак назива полиграф. Али исто тако зове се и апарат који бележи степене компресије у мотору као и притисак уља. Ипак, кад се каже полиграф обично се по-

мисли на апарат који бележи физиолошке, психолошке или физичке промене.

Реч лаж је име за једну компликовану појаву. Обично се сматра да онај ко не говори истину, трпи извесне емоционалне промене као што су осећај кривице, забриционалне промене обично пра-

нутости или страха. Те емоције и физиолошке промене као што су: престанак лучења пљувачке, убрзани откуцаји срца, убрзано дисање и повећана температура коже. Међутим, постоје људи који су у стању да потпуно господаре тим својим променама и код њих је детектор лажи немоћан.

Прве покушаје бележења емоционалних промена начинио је још 1895. године познати италијански криминалог Амброзио. Он је мерио промене пулса и крвног притиска код криминалаца, које је испитивао. Двадесетак година касније један други Италијан, Бенуси, наставио је тамо где је Амброзио стао и учинио извесан напредак. Готово у исто време 1915. године и један криминалог из Америке, Марстон, радио је на апарату за откривање лажи.

Углавном захваљујући њима пронађен је апарат за откривање лажи, што је у ствари погрешан назив јер он не открива никакве лажи већ само бележи физиолошке промене неке особе. Рад са тим апаратом је врло компликован и умногоме зависи од вештине испитивача.

Иначе сам поступак у раду са тим апаратом је следећи: осумњичени седа на столицу док му се неколико жица, које су повезане са апаратом, стави око руку и ногу. Апарат се укључи а испитивач поставља питања на која осумњичени треба да одговори са „да“ или „не“.

Поставља се питање с коликом прецизношћу полиграфи доказују да ли неко говори истину или не при испитивању. Једни тврде да је тачност полиграфа доказана у 95 случајева. Други, опет сматрају тачност и до 60 процената. Било како било, број људи који се испитују полиграфом расте из године у годину. Исто тако расте и број ових апарата: рачуна се да их данас има око 500 у свету.

WALT DISNEY ДАМБО И НОВОГОДИШЊА МИСТЕРИЈА

„ЛАКУ НОЋ, ДЕЦО“

У Фиумалбу, сликовитом тосканском селу, један час после заласка сунца одјекне звоно у рукама старца који пролази сокацима опомињући децу да треба да иду на починак. Ово романтично „лаку ноћ, децо“ измислио је неки Ализи и оно се од 1613. године наовамо понавља сваког дана у први сумрак. Ализи је тестаментом оставио комад земље у прелазно наслеђе у век неком старцу, децем вечерњем звонару. Антонио Ре недавно је, у својој 87 години поднео оставку. На његово место мештани су изабрали 75-годишњег Гемела Претија да настави обичај којег се деца и те како придржавају.

ОШТРО ОКО

Некада, у ери процвата домаће радиности, у Кашмиру су мајстори израђивали шалове, познате као „кашмирске“. Прича се да су при том разликовали до 300 нијанси предива.

КУДА С ДЕБЕЛИМ ЧЕРИЈЕМ

могао да направи више од два корака а да не седне и не одмори се. Али, кад неће брег Мухамеду, онда ће Мухамед брегу. Пошто Дебељко није могао да се пење на спрат, судница је премештена у ходник. Од аутомобила до суднице пребачен је у колицима за пакете позајмљеним из судне поште.

После суђења Дебељко је пребачен — блет својим аутомобилом — до Централног затвора док се не нађе дефинитивно решење. Међутим, како у централном затвору постоје само хелије у које Дебељко није могао да уђе морао је прву ноћ да прспава на даскама у трпезарији. За то време између две хелије порушен је зид и проширена врата да би он могао да уђе.

За вечеру су му дали исту храну као и осталим затвореницима. Али то је Дебељку било на врх зуба. Затражио је кобасице. Кад су га запитали колико жели одговорио је: „Па, двадесетак“. И тако је он надаље, поред редовних обода, добијао три пута дневно по 18 кобасица за оброк! Како је он стајао затвор 34 долара више од обичног затвореника, то је управник тражио да се што пре пребаци у свој надлежни затвор у Луисбургу. Морали су да га пребаци камном а у затвору опет иста песма, поново су морали да руше зид између две хелије, да му праве специјални кревет и одело, али му овде нису давали скупе кобасице. Дају му обичну храну као и другим затвореницима, само што следованце добија — девет пута дневно.

Када је Чери Хил, звани Дебељко, осуђен на пет година затвора због лажног банкротства, чиме је нанео штете својим ортацима за 630.000 долара, суд није могао ни да сања колико ће непријатности донети затвор у Луисбургу у држави Пенсилванија.

Дебељко има тридесет и шест година и „само“ 320 килограма. Управо због тога, од првог дана суђења крајем прошле године, почели су проблеми са њим. Наиме поставило се питање како довести Дебељка у суд. Срећом он је имао свој специјални аутомобил којим је сам управљао. Тако је дошао до суда. Али када је изашао из кола поставио се нов проблем: како га одвести до суднице која се налазила на спрату, он није

БИК КОЈИ СЕДИ

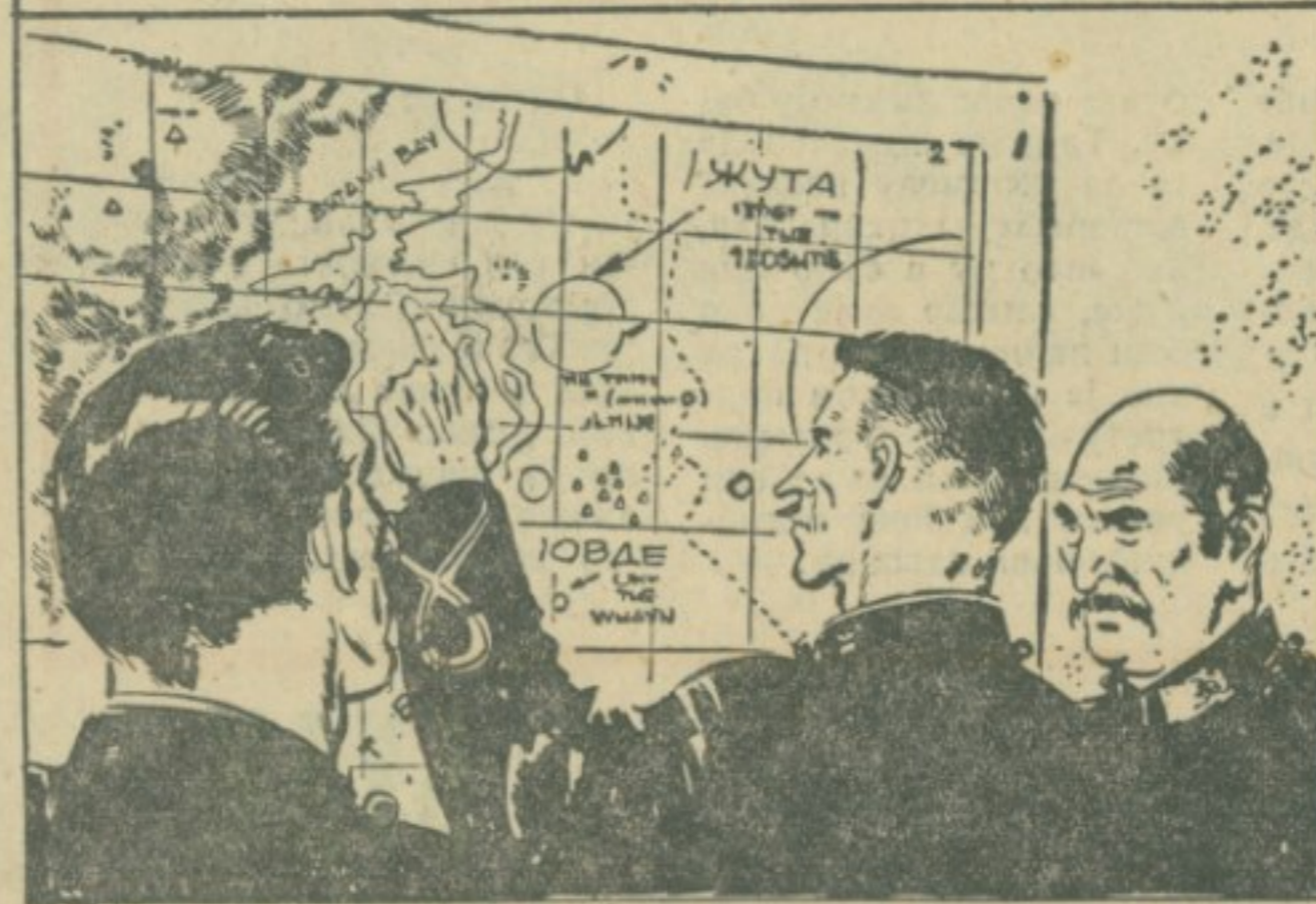
ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДОШЛАКА И ДОМОРОДАЦА СТАЛНО СУ СЕ ПОГОРШАВАЛИ. ИНДИЈАНСКА ПЛЕМЕНА ЗАБОРАВИЛА СУ МЕЂУСОБНА ТРВЕЊА И СВРСТАЛА СУ СЕ ИЗА БИКА КОЈИ СЕДИ. ЊЕГОВ УГЛЕД, СВЕ ЈЕ ВИШЕ РАСТАО...

РАТ ЈЕ ПОСТАЈАО СВЕ КРВАВИЈИ...

ЦРВЕНОКОШЦИ СУ СЕ СВЕТИЛИ ЗА ПОКОЛ ЖЕНА И ДЕЦЕ...

Али, 1867. ГОДИНЕ СЕЦЕСИОНИСТИЧКИ РАТ ЈЕ БИО ЗАВРШЕН И ТРУПЕ КОЈЕ СУ СЕ БОРИЛЕ НА ЈУГУ БИЛЕ СУ САД СЛОБОДНЕ. ВЛАДА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ЈЕДНОМ ЗАВЕК РЕШЕ ИНДИЈАНСКО ПИТАЊЕ...

НЕШТО КАСНИЈЕ СУ БИК КОЈИ СЕДИ И ПОГЛАВИЦЕ СИЈУКСА ДОЗНАЛИ ОД СВОЈИХ ИЗВИЈАЧА ДА СЕ ПРЕМА ЗАПАДУ КРЕЊЕ ВЕЛИКА КОЛОНА НАСЕЉЕНИКА УЗ ЈАКУ ВОЈНИЧКУ ПРАТЊУ...

БЛЕДОЛИКИ МИСЛЕ ДА ЋЕ НАС ЗАСТРАШИТИ!

ТРЕБА ЗАТРАЖИТИ ПОМОЋ ОД ЧЕЈЕ НА!

НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ТО! ПРИПРЕМИМО СЕ!

СИЈУКСИ СУ КРЕНУЛИ ДА ПРЕСЕКУ ПУТ ДОШЛАЦИМА...

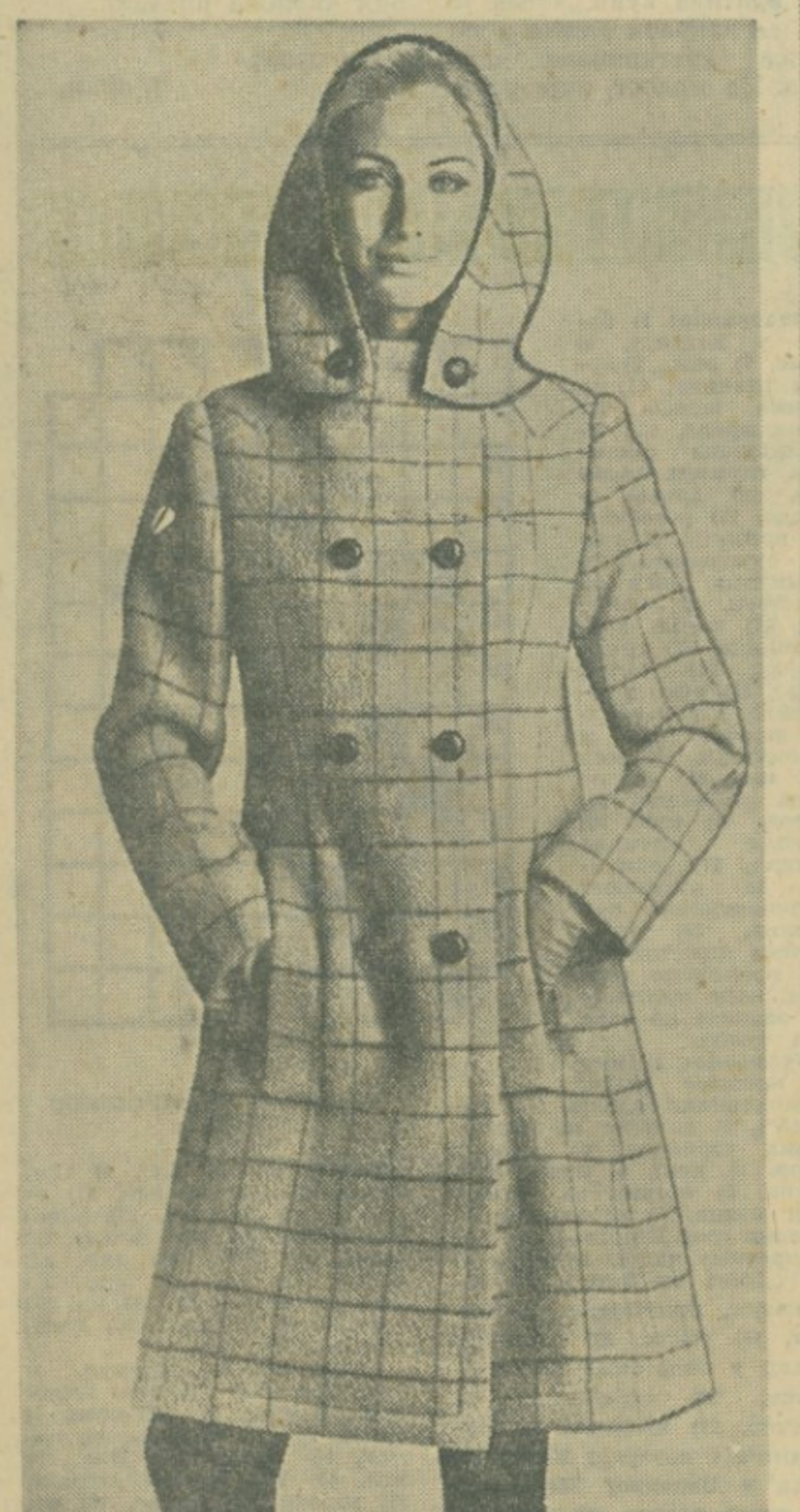
ЗАУСТАВИМО СЕ ОВДЕ! БЕЛИ СТРАНЦИ САД НИСУ ДАЛЕКО...

И ЗАИСТА, УСКОРО СУ УГЛЕДАЛИ КОЛА БЕЛИХ НАСЕЉЕНИКА ПОРЕЂАНА У КРУГ...

ТОПЛО И ЛЕПО

Ако сте ове јесени шили зимски капут па вам је остао већи комад тканине, ево идеје како да је искористите: направите капуљачу као што је ова на нашој фотографији. Изгледаће лепо и биће вам топло. Капуљача није приврћена већ се, према по треби, прикочава за капуљачу помоћу два дугмета. Кад је велика хладноћа, оваква капуљача је не само практична већ и складна допуна зимског капута.

ТРЕЋЕ ОКО — ШТА ЈЕ ТО?

По једном старом веровању људи су у својој најранијој историји имали три ока! Према овој легенди они су једном наљутили богове, а ови су им за казну одузели једно, наиме треће око!

Али оставимо легенде и митологију и погледајмо шта каже наука о томе. Може се говорити о трећем оку и оно се среће код неких најједноставнијих кичмењака, код по точне и речне амфибије, на пример. Треће око имају неке животиње из класе водоземаца и нарочито из класе гмизаваца (велики број врста гуштероца). Штавише, у науци се говори о такозваним непарним очима (поред парних) тј. о предњем (теменом и задњем (пинеалном) непарном оку.

Обратимо се онима који о томе више знају. Сарадници на катедри за кичмењаке Московског државног универзитета проучавали су под електронским микроскопом те

мелане око и закључили да се оно састоји од хелија осетљивих на светлост. Ове хелије су по грађи веома сличне чепицима и штапицима ока човека или других кичмењака. Совјетски научници сматрају да темено око прима светлост, а можда чак разликује и боју. Међутим, сасвим је сигурно утврђено да ово око не разликује облике и

ликове. Да ли је то недостајак овога ока или оно располаже некаквим способностима, на пример могућношћу да прима неке друге зраке које наше око није у стању, остаје још тајна.

И поново је извршено стотине и стотине експеримената у којима су регистроване биолошке струје и други најтананији животни процеси ће

лије да би се унело више светла у ову непознату област. Совјетски научници данас са више сигурности тврде да треће (темено) око није уопште орган који је способан да види, да разликује слике и боје, него је то нарочито осетљиви регулатор физиолошких процеса, који су у вези са деловањем сунчевих зрака на организам. Сматра се да овај орган с једне стране вероватно опомиње животињу на опасност од пре грејавања и исушења, подешавајући и сам при томе органске механизме одговорне да заштите животињу од сувишног зрачења. С друге стране, овај орган користи сунчеву светлост за регулисање телесне температуре, дисања и рада, жлезда с унутрашњим лучењем. Чак се зна и то да ово „треће око“, заједно са још једном жлездом у мозгу (епифиза), утиче на сазревање животиње, као и изградњу антирахиличног витамина Д.

РАСЕЈАНИ ЧИКА ПЕРА

Нашем пријатељу Пери не ради шмрк а он жели да буде користан и залије своје омилено цвеће. Он мисли да је то шала његовог друга Јоце и љути се на њега. Међутим, Јоца није крив. А знаш ли зашто?

Одговор: невидљивом брзином је шмрк однео у ваздух и он је сада на постољеном саобраћају. Зато што је Пери јед-

ОТВОРИ ОЧИ

ВАШАР ЈЕ БИО...

Не воле циркуске шатре и балоне само деца. Воле их и те како и старији: тате, маме, деде. Најбољи пример је овај дека на нашој слици који се зажеleo да се подсети на своју младост и процуња мало по вашару. Уз пут је наравно, купио балон за унука и

букет цвећа за своју баку. Тада је пожелео да га за упомену наслика вашарски сликар. Али, као што му и само име каже, сликар није био баш највештији и направио је на дедином портрету шест грешака. Можеш ли ти да их сам уочиш или ћеш погледати наш одговор:

Одговор:

На слици сликар је направио шест грешака: 1. сликар је насликао сликар; 2. сликар је насликао сликар; 3. сликар је насликао сликар; 4. сликар је насликао сликар; 5. сликар је насликао сликар; 6. сликар је насликао сликар.

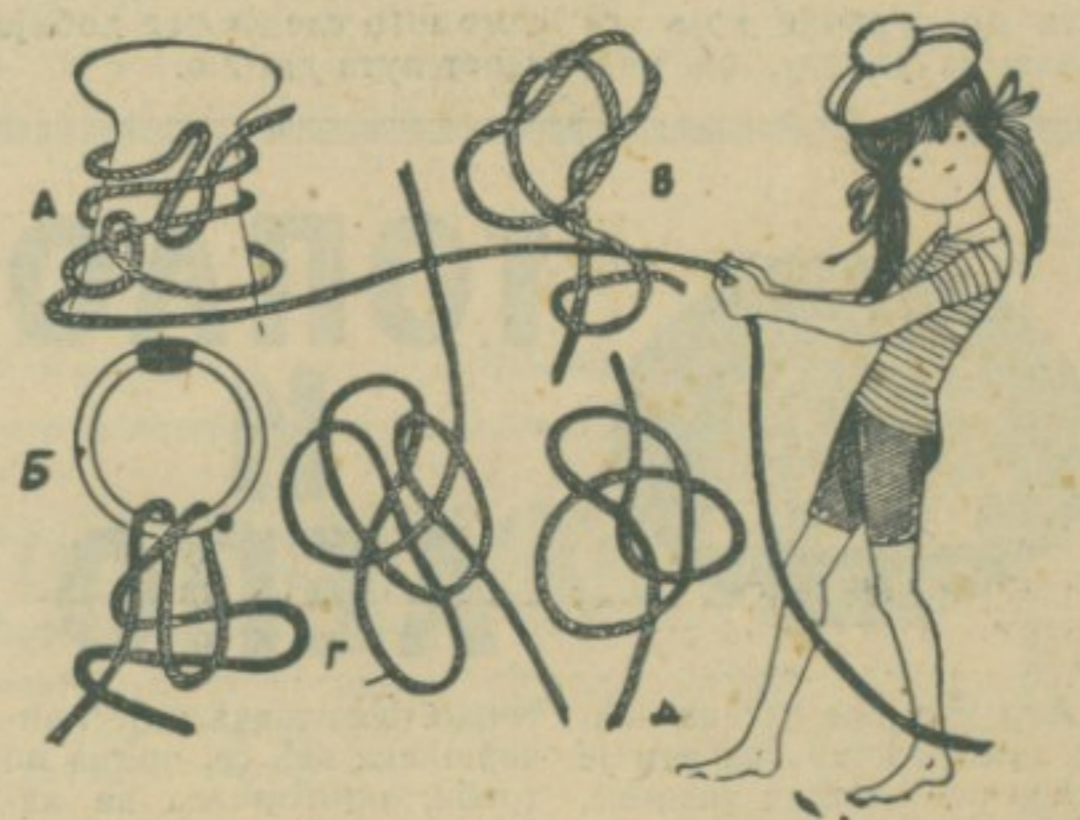

ЗА МАЛЕ РАДОЗНАЛЦЕ

Како то ова лопта стоји у ваздуху а да је нико не држи? Ако желиш да решиш ову малу загонетку, повежи све тачке обележене бројевима од 1 до 27.

Одговор: Лоптом се игра фока.

МОРНАРСКИ ЧВОРОВИ

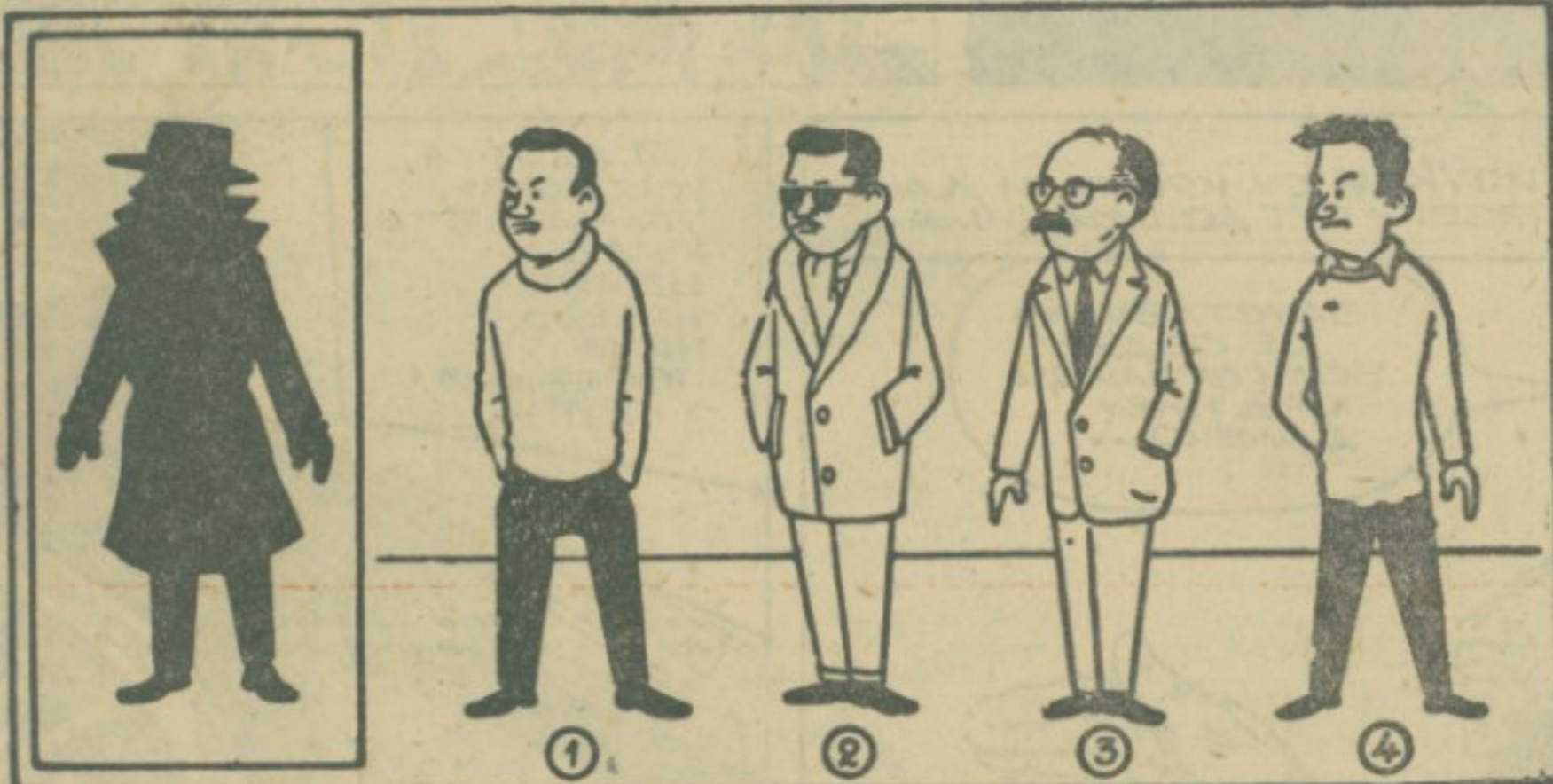

Марица је овог лета била са школом на мору. Тамо им је један морнар показао како се везују морнарски чворови. Кад се вратила кући, хтела је да се направи важна и по каже другарицама шта зна. На жалост, није успе-

ла од прве и добро се намучила док не направила прави морнарски чвор. Знаш ли ти који је од ових чворова прави?

Одговор:

У доде

БУДИ ДЕТЕКТИВ

Једна златарска радња је у току ноћи опљачкана. Како се то и раније догађало власник је поставио тајну камеру која снима сваког ко уђе у радњу. На основу тог снимка полиција је ухапсила четворицу сумњивих. Међутим, само је један од њих прави лопов. Знаш ли који?

Одговор:

Трети је лопов а онај који је шпанец.

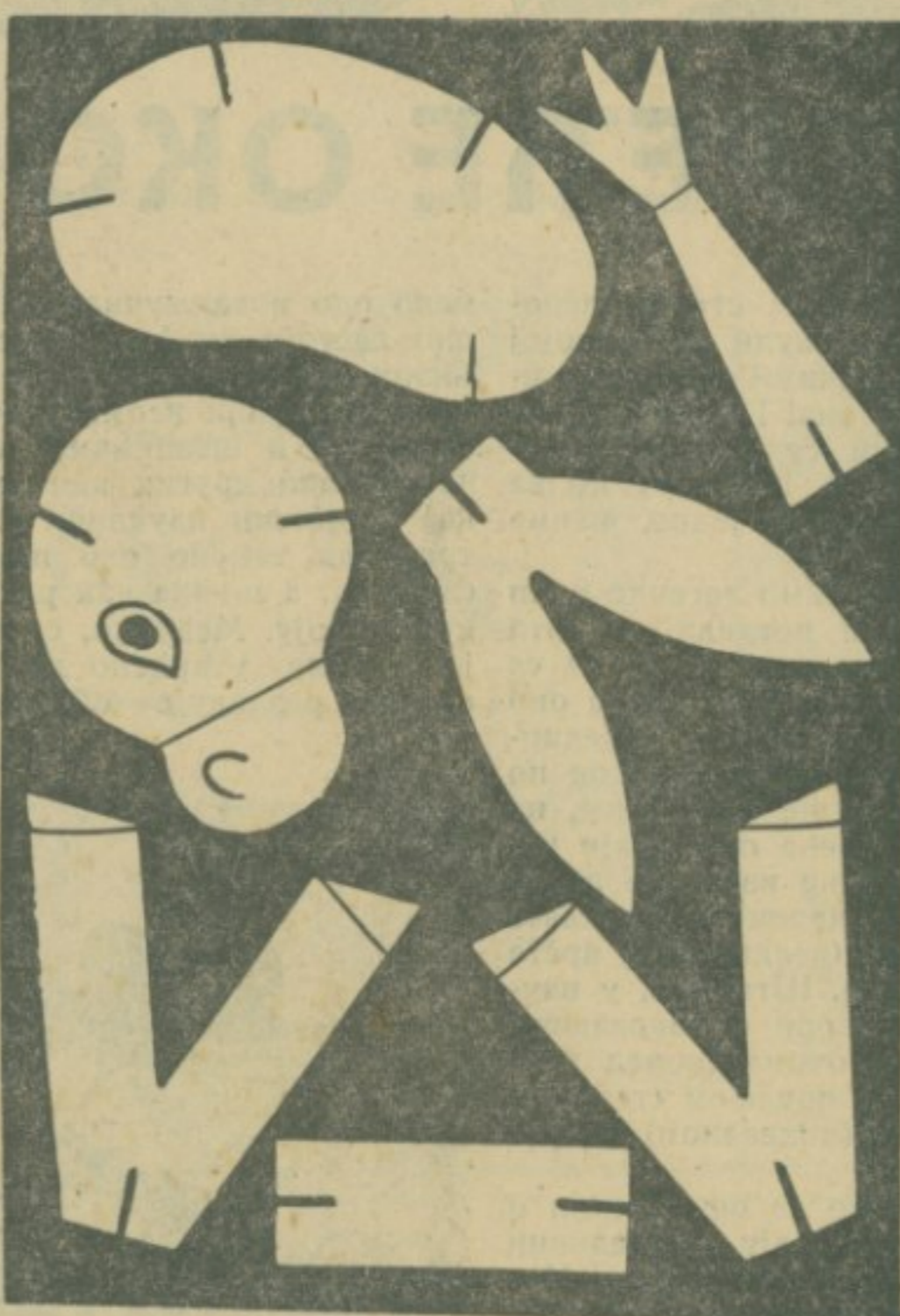
СЕДАМ ПУТА МЕРИ — ЈЕДАНПУТ РЕЖИ

НОВА ГОДИНА ЈЕ НА ПРАГУ

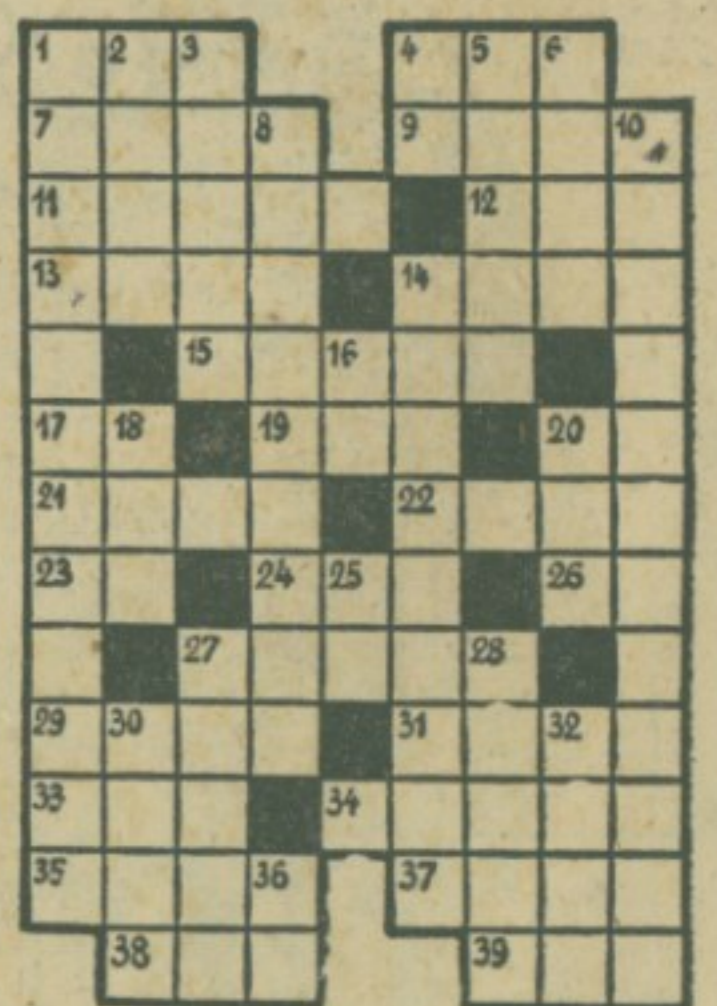
Признајеш да је магарчић „Сивко“ симпатична играчка. А да ли знаш да ти он може и корисно послужити не само као украс на радном столу већ и за обележавање странаца до које си дошао у читаву књигу. Само, за то треба да направиш два магарчића исте величине која ћеш повезати упреденом вуницом или лепом пантљиком у боји. С обзиром да се приближава Нова година, овакав поклон, направљен твојом руком, обрадовао би свакако твоје родитеље, баку и децу или друга, а уз то не би морао много да се „потрошиш“.

Од материјала су ти потребни: тањи, чврсти картон, оловка, бојице, лепак и мало вунице или лепа пантљика у боји. Према нашем цртежу нацртај седам елемената од којих ћеш касније ставити „Сивко“: главу, труп, ноге (2), уши, реп и врат. Затим пажљиво изрежи сваки део и зарезе на њима. Пре него што почнеш да састављаш магарчића, на сваки зарез стави помало лепка и пажљиво увуци део у део. Склопљеног магарчића остави да се осуши а затим га још мало дотерај: вушкицу и уши обож сивом бојом а труп, врат и ноге прошарај црном и сивом.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) бања у Белгији, 4) спис, 7) отац, 9) врста тканине, 11) музичка вежба, 12) црне креде, 13) италијанска филмска глумица (Алида), 14) дрвена ограда, 15) рогозина, 17) негација, 19) марка аутомобила, 20) хемиски знак за криптон, 21) банда ра, 22) земља неотровница, 23) грчко слово, 24) исток (Фр.), 26) река у Италији, 27) згуснута водена пара у атмосфери, 29) женско име, 31) неодређена заменица, 33) свеза, 34) худ, 35) шупље металне шипке, 37) јединица за активност радиоактивних супстанца, 38) стара српска престоница, 39) временски размак који протекне од заласка до изласка сунца.

Усправно: 1) име и презиме нашег књижевника („Зона Замфилова“), 2) личност из Дизнијевих стрипова, 3) хунски краљ (8. век), 4) врста першуна, 5) органи за летење код птица, 6) организам, 8) Главни град Етиопије, 10) име и презиме нашег композитора („Кнез од Зете“), 14) сагласност, пристајање, 16) памет, 18) узвик, 20) наградни пехар у спортским такмичењима, 25) скраћеница за слично, 27) маслина, 28) покрајина у северној Кини, 30) река у Западној Немачкој, 32) врста десена, 36) историско место у Малој Азији.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Кле, 4) гем, 7) Прокофјев, 10) ров, 11) ара, 12) ен, 13) зоб, 15) И(во) Т(отлардовић), 16) њива, 18) рима, 20) Ним, 21) лав, 22) сарма, 23) кас, 27) дво, 29) сарма, 31) атракција, 34) ни, 35) као, 36) ет, 37) алат, 39) Лена, 41) Сид, 42) пар. Усправно: 1) Кронин, 2) лав, 3) Ек, 4) Г(истан) Ф(лобер), 5) еја, 6) Мериме, 7) Прењ, 8) око, 9) вата, 13) замак, 14) Брамс, 17) Вис, 19) ива, 23) Рашка, 24) Антили, 25) хијена, 27) данас, 28) ор, 29) ли, 30) катар, 32) акт, 33) цол, 38) ад, 40) еп.

КОНВОЈ ЈЕ НЕСТАО С ПУЧИНЕ

Најбољи британски подморничар прошлог рата био је поручник Тоби Линтон: провео је укупно 460 дана под водом, а послао на морско дно преко 30 непријатељских бродова. Добио је највише одликовање за храброст — Викторијин крст.

Кроз истурени перископ подморнице „Бунтовник“ ништа се није видало. Густа магла на пучини Средоземног мора потпуно је затворила видик. Подморницу која је изровила до лан сирих торпедних цеви заплускивали су снажни таласи. Посада је удисала свеж ваздух. Осматрач Биул окретао је перископ кроз мркли ноћ, која је обавила целу пучину. Око 10 часова увече, 28. маја 1942. године, Биул је јавио поручнику Линтону да је на пучини блеснула снажна светлост и одмах затим нестала.

— Гаси моторе! — наредио је Линтон. — Пучи акумулаторе и припреми торпедо.

Биул је и даље будно осматрао и око 11 часова приметио два трговачка брода у пратњи два разарача. Међутим, није одмах могао да одреди правац и удаљеност „Бунтовник“ је заронио. У подморници тајао. Кроз пола часа конвој је лењо прошао изнад подморнице и продужио пут. Разарачи су пловили поред бокова тешких бродова натоварених муницијом и експлозивом.

Ниједан торпедо није промашио

Поручник Линтон је поново наредио да се исплови, али је конвој убрзо ишчекао у мрклој маглој ноћи. Ни прст пред оком се није видео. Претпостављајући да се конвој креће чик-цак браздом, Линтон је истим начином кретао у потеру за њим. Пловио је пучином читавих двадесет минута, док перископ није пробио маглу и та му и поново угледао силуете бродова.

Опрезан до краја Линтон је зауставио „Бунтовника“. Сачекао је неколико тренутака да би оценио курс плавидбе конвоја. При том замало није настрадао. Разарач који је ишао у пратњи тешких бродова изненада се појавио из магле. Линтон је у последњем тренутку успео да зарони подморницу. Тренутак је био толико критичан да је сваког секунда могао очекивати дубинске бомбе са разарача.

Већ је два и по часа како се „Бунтовник“ пробија за конвојем. Поручник Линтон

води га по ноћи скоро напамет. У 2,30 часова магла се лангано диже са пучине. Њени праменови споро се откидају од таласа. Следећег часа конвој је опет упловио у маглу. Линтон је сада сам сео за перископ и осматрао. Две тамне сенке нагестиле су да наилазе теретни бродови. Али разарача није било. Мо-

педна посада је настројила жири инструменте за вођење торпедо — они су полетели у виду лепезе. Преморена посада „Бунтовника“ у току ове ноћи је заронила по десети пут. Тајао и ишчекивао.

На пучини је прво одјекнула једна снажна експлозија. Теретни брод претворно се у ватрену лопту. Водени стуб

и магли, покушавајући да спасе морнаре, који су пливали на све стране.

Линтонов „Бунтовник“ је изашао као победник из ове мајске ноћи. Поново је испловио, угледавши пред собом огромни флотни разарач „Еманувел Песањо“ како беспомоћно прикупља настрадале морнаре. Удаљен око три миље од „Бунтовника“, део посаде је спасавао дављенике, а део осматрао пучину на све стране. Линтон је наредио да се испали још један торпедо. Истог тренутка торпедо је почео да оставља бразду иза себе.

Одјекнула је и четврта експлозија. Разарач је остао без целог прамца. Мотори су му и даље радили, али је вода куљала кроз отвор. Италијански војници су опет почили да скачу са палубе, која је брзо нестала у таласима. Свакивало је, а пучина је била потпуно чиста.

Линтонов „Бунтовник“ је заронио и форсирано возио према александријској луци. Италијански конвој, који је возио муницију и експлозив за Крит, никада није стигао. Остао је да лежи на морском дну.

Поручник Тоби Линтон био је најбољи подморничар британске ратне флоте у другом светском рату. За 460 дана, колико се укупно налазио под морем у свом „Бунтовнику“, потопио је преко 30 непријатељских бродова и исто толико оштетио и онекособио за борбу.

Седамнаестог марта 1943. године, храбри борац Линтон и његова подморница „Бунтовник“, заједно са свом посадом, никад више нису изронили. Остали су у минском пољу поред обале Сардиније.

Маја месеца исте године Линтонова мајка је уз највише почести примила одликовање за свога сина. Поручник Тоби Линтон је осми подморничар по реду, из оба светска рата, који је одликован највишим одликовањем за храброст — Викторијиним крстом.

Десте
ли вет
пучи
да...

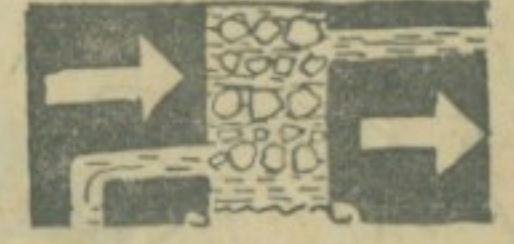
...пре 60 година знало се за један синтетички материјал: целулоид. Од тада пронађено је

мноштво нових и данас их има више од 1250. Хемичари ипак не мирују...

...Јапанци однедавно праве новински папир од пластичне материје који не стаје много више од обичног папира.

... помоћу угља, пре или после његовог са-

горевања, може се с успехом вршити пречишћавање воде.

... време обрта Земљине кугле није 24 часа, већ 23 часа, 56 минута и 4,09 секунде.

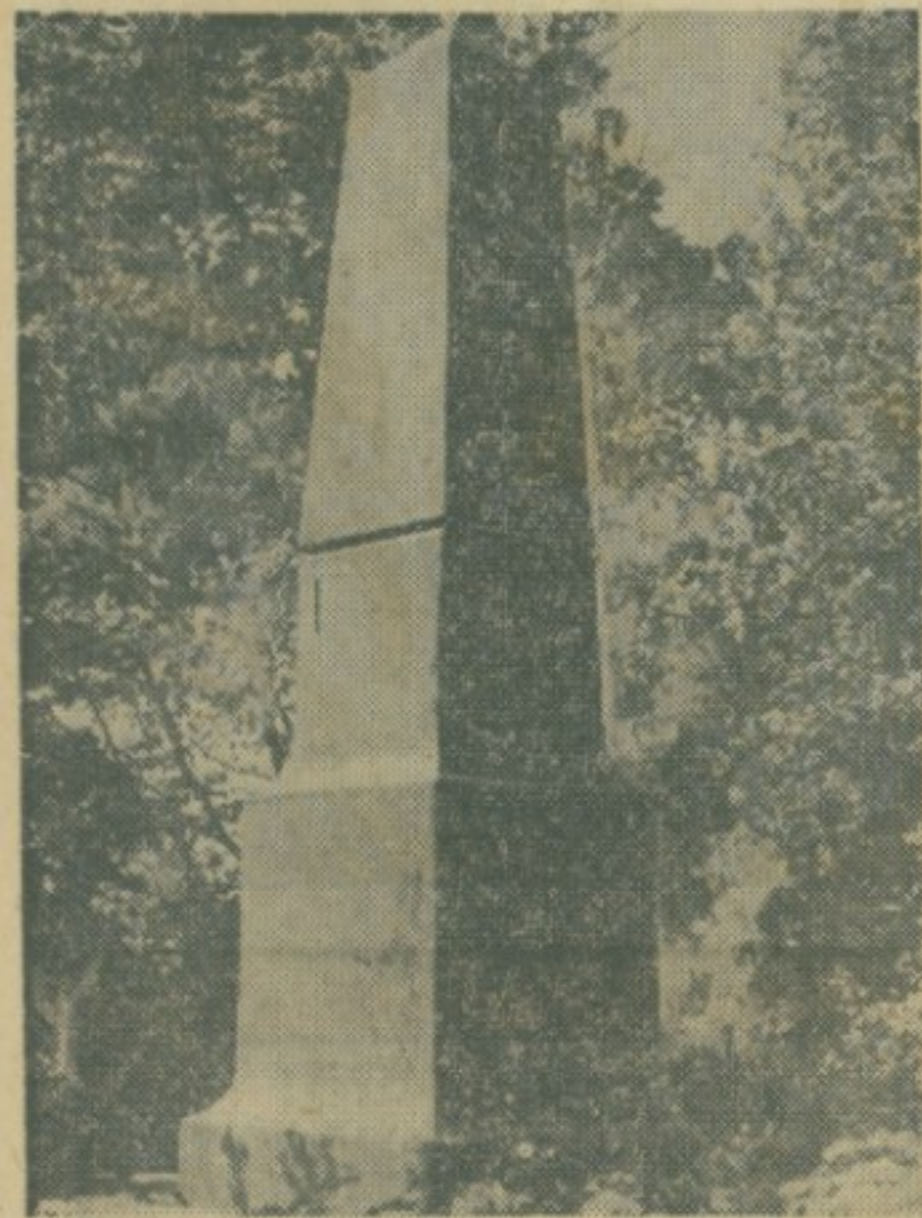
... готово половина светског становништва

Још живи у кућама сазиданим од земље и блата.

... да би мрави термити могли да живе потребно је да имају 80 одсто сталне влаге у околини.

ДВА СПОМЕНИКА ФРЕДЕРИКА ШОПЕНА

СПОМЕНИК ШОПЕНУ У СЕНОВИТОМ ПАРКУ КРАЈ ЊЕГОВЕ РОДНЕ КУЋЕ У МЕСТУ ЖЕЛАЗОВА ВОДА У ПОЉСКОЈ

У једној од сеновитих алеја париског гробља „Пер Лашез“ стоји надгробни споменик од белог мермера. Уз симболичан музички знак уклесан је и лаворовенац изнад имена једног од најчувенијих композитора прошлог века. То је гроб рано преминулог пољског композитора Фредерика Шопена, који је у овом граду, у коме је живео и радио, подлегао дуго ношењој болести 17. октобра 1849. године.

За свега 39 година живота Шопен је створио низ значајних дела, углавном компонованих само за клавир. Као Пољак, син Пољацине и доцесног Француза, Шопен је нарочито познат по композицијама мазурки, полонеза, нок-

турна и других музичких дела, у којима је изразио вековне тежње свог народа за националним стилем у музици. Иако се није служио цитатима из фолклора, Шопен је једноставним стилем повећао народне традиције с богатством и бујношћу свог осећајног живота. Тако је постао симбол пољске музике.

На око 45 километара западно од Варшаве налази се сликовито сеоце Желазова Вола, родно место великог композитора. Сви путокази са главног асфалтног пута, који од Варшаве води према Лођу, воде ка најзначајнијем објекту овог сликовитог излетништва. То је спомен-кућа, у којој се родио и провео своје детињство Фредерик Шопен. Сме-

штена у цветном парку, у коме се издижу високе крошње гранатог дрвећа, кућа је сва у зеленој, скривена пузавицама. Све ствари у овој кући подсећају на његово детињство, доба када је овај талентовани стваралац већ у седмој години стварао своје прве композиције. Поред кухиње са типичном зиданом пећи, какве су очуване у селским зградама у Пољској и трпезарије са оригиналним намештајем из прошлог века, ту се налази и некадашња дечачкова соба. Осим неколико његових дечачких цртежа, рађених невештом руком, све друго је везано само за музичко стваралаштво Шопеново. Његов дневник, затим неколико оригиналних парти-

тура, прибор за писање, и други предмети допуњују ову музејску збирку.

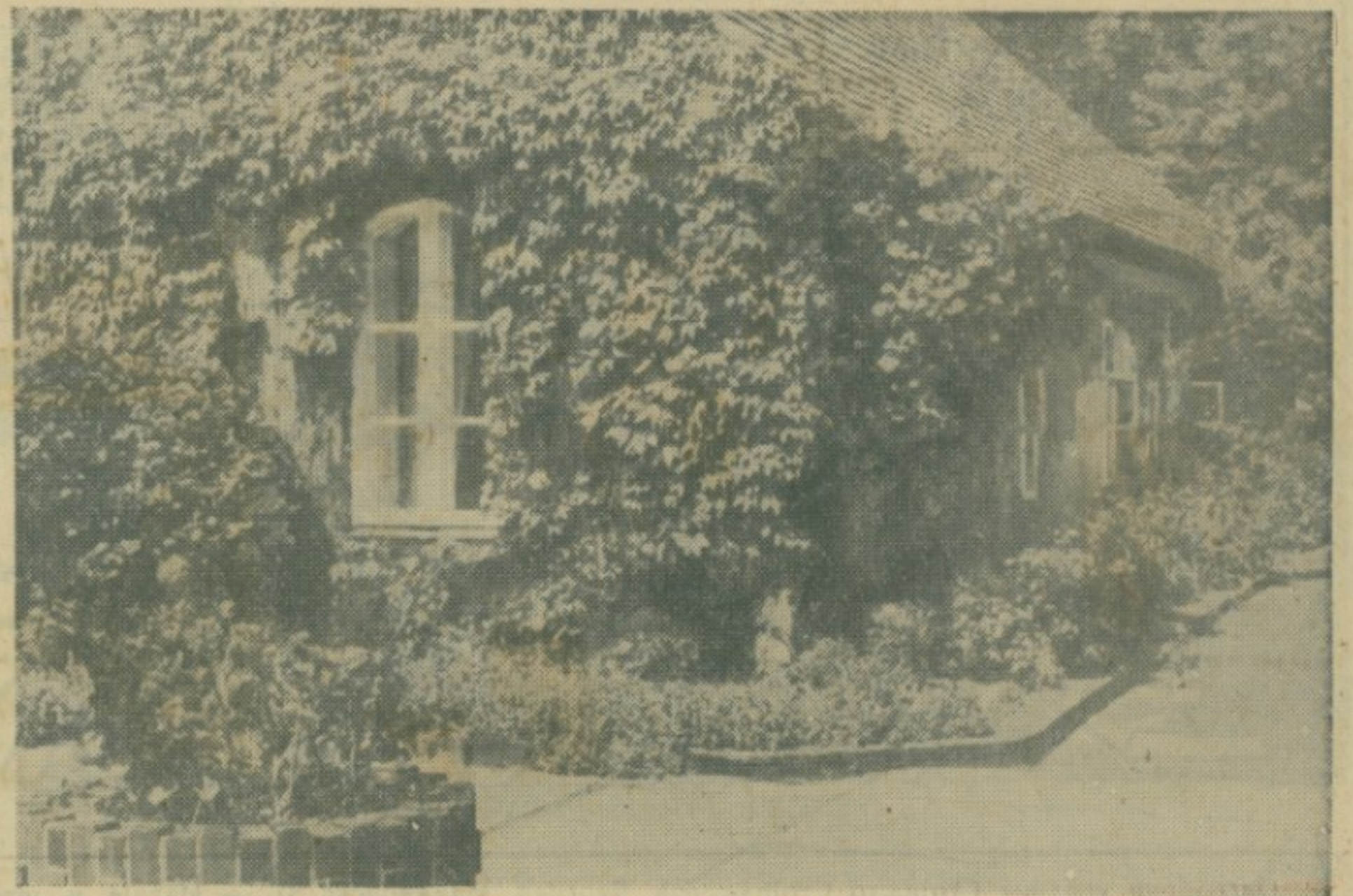
Ипак, најинтересантнији музејски експонати смештени су у великом салону, где се налази и велики концертни клавир. Додуше, то није оригинални клавир на коме је Шопен стварао или концертирао, али је по изрази и величини исти као онај из његовог доба.

На овом клавиру сада у спомен-музеју сваког празника и недељом од 11—14 часова познати пијанисти Пољске изводе дела бесмртног композитора. У овом делу зграде у посебној витрини су очуване оригиналне партитуре неких најзначајнијих Шопенових музичких дела, а гипсана рука приказује стваралачки

гест великог уметника. На зидовима су слике, портрети уметника из његове младости, као и оригиналне слике очуване у породичној збирци из прошлог века. Изложена су и нека писма из младалачке преписке композиторове и документи о његовом школовању и боравку у Француској.

Стотине посетилаца стекну се у време одржавања концерата у парк свуда око родног дома Шопеновог. Проћи овим парком уједно је и посебно задовољство, јер он, богатством цвећа и дрвећа многе подсећа на бујност великог уметника. Осим неколико Шопенових омиљених врста цвећа, читави насади ружа, хортензија, шебоја и другог цве-

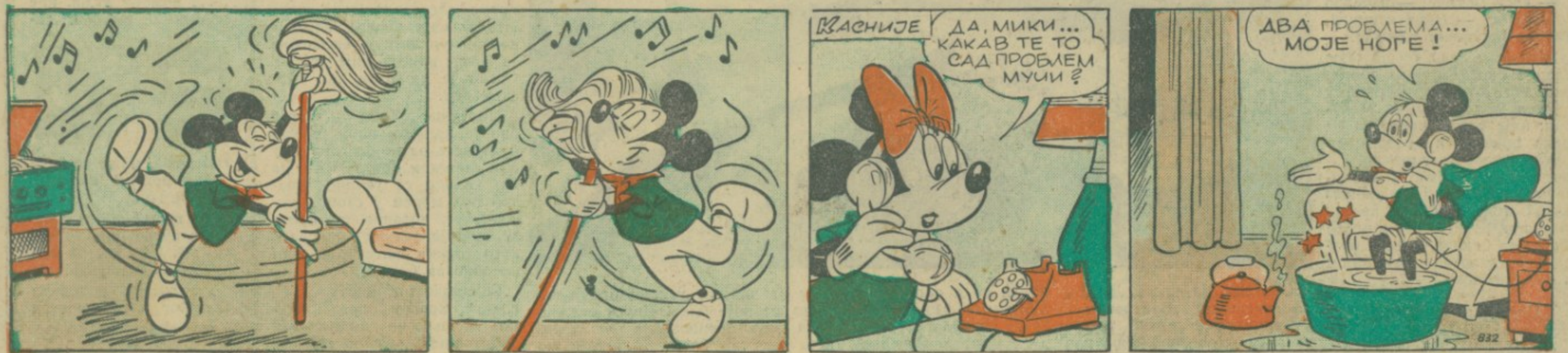
ћа шарене се на сунцу. У дну парка је и гранитни споменик, висок четири метра, са ликом композитора изнад велике надгробне плоче. Неупућени у први мах помисле да је композитор ту и сахрањен, али то није никад учињено, иако су Пољаци деценијама желели да тело свог славног уметника пренесу у домовину. Тело великог композитора још почива у скровитом месту у једној од алеја највећег гробља у Паризу, испод споменика који су му подигли његови пријатељи и обожаваоци. Иначе, по жељи самог Шопена његово срце је пренето у Пољску и сахрањено у Варшави, у цркви Св. Крста.

РОДНА КУЋА ФРЕДЕРИКА ШОПЕНА

МИКИ

WALT DISNEY

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

ЗБОГ СТАРОГ САМУРАЈСКОГ МАЧА, КОЈИ ЈЕ ПРИПАДАО ЈЕДНОМ ЈАПАНСКОМ ОФИЦИРУ ПРОГЛАШЕНОМ ЗА РАТНОГ ЗЛОЧИНЦА, УБИЈЕН ЈЕ ПРОФЕСОР ХИДЕКИ, ПОЛИЦИЈА УЗАЛУД ТРАГА ЗА УБИЦОМ. НА СЦЕНУ СЕ ПОДАВЉУЈЕ И СТАРА ПРИЈАТЕЉИЦА ЏОНИЈА ХАЗАРДА

